

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 9/2016

Cena \$ 2.50

SEPTEMBER 2016

Kostel sv. Mořice v Kroměříži

Nejstarší dějiny kostela a města Kroměříže jsou spojeny s významnou osobností na stolci olomouckých biskupů, biskupem Brunem (1245–1281) z rodu hrabat ze Schauenburka v Holštýnsku. Ten pozvedl trhovou vesnici, ležící na západním břehu řeky Moravy u významného brodu na gotické město, které vybudoval na návrší nad řekou. Obehnal ho hradbami. Přestavěl románský dvorec na pevný gotický hrad, který se stal sídlem manské organizace olomouckého biskupství.

V roce 1260 založil kostel sv. Mořice a při něm zřídil kolegium kněžstva-kapitulu, aby v něm udržovala stále a důstojné bohoslužby podle vzoru západních kapitul v Německu, zvláště sídelní kapituly v Magdeburku, v níž byl Bruno předtím proboštem. Tím zajistil Kroměříži zvláštní postavení v církevní struktuře Moravy a učinil z ní druhé sídelní město olomouckých biskupů. Kostel sv. Mořice byl tehdy největší gotickou stavbou na Moravě, patrně ještě větší než kostel téhož zasvěcení v Olomouci, který biskup Bruno vystavěl před rokem 1257.

Biskup Bruno zemřel v roce 1281 a byl pochován v kostele sv. Mořice před hlavním oltářem. V době biskupovy smrti nebyl kostel ještě dostavěn. Dokončen byl jen presbytář a kanovnícká sakristie. Sínové trojlodí kostela bylo rozestavěno. Dostavba pokračovala v několika fázích a stále se protahovala. Biskup Konrád I. (1316–1326) věnoval v roce 1326 v závěti na dostavbu 10 hřiven stříbra. Za biskupa Jana ze Středy (1364–1380) bylo provedeno nové zaklnutí presbytáře.

Kostel i kapitula velmi utrpěly po smrti markraběte moravského Jana Jindřicha. Jeho synové Jošt a Prokop v tzv. válce moravských markrabat způsobili i v Kroměříži velké škody. Největší újmu utrpěla kapitula v devadesátých letech 14. století. Teprve v roce 1403 došlo mezi bratry ke smíru.

Tyto války byly předzvěstí pozdějších husitských válek, které přerušily práce na zaklnutí lodi na počátku 15. století. V té době byl olomouckým biskupem Jan Železný (1416–1430). V roce 1423 vtrhlo z Čech na Moravu husitské vojsko, vede-

né Divišem Bořkem z Miletínka spolu s Viktorínem a Hynkem z Poděbrad. Střetlo se u Kroměříže s vojskem biskupa Jana, podporovaného vojskem opavského vévody Přemka. V krvavé bitvě bylo katolické vojsko poraženo a Kroměříž se vzdala husitům. Po pěti týdnech dobyl biskup Jan město zpět, ale to již bylo vydrancováno, včetně kostela sv. Mořice. V roce 1432, dne 29. září se města opakovaně zmocnili husité pod vedením Smila z Moravan a jeho bratří. Ti nechali kostel sv. Mořice vypálit. Po vypálení kostela se členové kapituly rozešli, ve městě se přestaly konat katolické bohoslužby, mnozí obyvatelé přešli na stranu podobojí, protože se volně šířily myšlenky Wiklifovy a Husovy. Kostel byl v sutinách.

Do rukou olomouckých biskupů se město vrátilo až v roce 1456. Obyvatelstvo se hlásilo k utrakvistům a připojilo se v česko-uherské válce k českému králi Jiřímu z Poděbrad v boji proti uherskému králi Matyášovi. Za těchto okolností nebyly vhodné podmínky pro jeho obnovu a kostel zůstal v troskách. Nakonec uherské vojsko město obsadilo, byla v něm zřízena uherská posádka a olomouckým biskupem se stal uherský feudál Stanislav Thurzo (1497–1540). Ten obnovil ve městě vliv olomouckých biskupů.

Po výzvě papeže Lva X. se začal kostel sv. Mořice opravovat a byla zaklenuta kostelní loď. Jako datum obnovy kostela a obnovení bohoslužeb se uvádí rok 1516. Kostel vybavili novým mobiliářem, protože původní gotický mobiliář byl uloupen a zničen. Z té doby pochází pozdně gotická socha tzv. kroměřížská Madona a relikvíř sv. Mořice, který se stal předmětem velké úcty.

V obnově pokračoval biskup Stanislav II. Pavlovský (1579–1598). Za jeho působení byl opraven presbytář a vybudován nový hlavní oltář. Biskup Stanislav Pavlovský dostavěl také jednu věž kostela. V roce 1582 přistavěl k presbytáři tzv. vikářskou sakristii a nechal zhotovit renesanční portál spojující původní i novou sakristii. Stanislav Pavlovský nechal také obnovit celý presbytář. Nechal postavit nové boční oltáře, jichž bylo v kostele de-

Presbytář kostela sv. Mořice v Kroměříži.

Foto Miroslav Doubrava, jun.

set. V roce 1581 zhotovili nové varhany. Konsekrace obnoveného kostela se konala 16. září 1582. Roku 1597 znovu založil a příjmy zajistil kapitulu a obnovil bohoslužby v nebyvalém rozsahu. Pro své zásluhy o chrám byl nazván „druhým zakladatelem“.

Druhou věž kostela postavili za kardinála Františka Dietrichsteina (1599–1633) v roce 1609.

Pohromou pro město i kostel se stala třicetiletá válka. Před jejím koncem přitáhlo k městu protestantské vojsko švédského vojevůdce generála Lennarta Torstenson a dne 26. června 1643 ho po boji obsadilo. Město bylo zapáleno a vydrancováno. Švédové uloupili poklad zlatých a stříbrných kalichů, monstrancí a relikvířů při kostele, vážící 108 hřiven a všechna bohoslužebná roucha a koberce. Byly odvezeny také zvony. Kanovníci odešli z Kroměříže na své fary a bohoslužby se opět přestaly konat. Zničení města v roce 1643 je mezníkem v jeho stavebním vývoji.

Pokračování na str. 26

Na titulní straně:

Kostel sv. Mořice v Kroměříži

Foto Miroslav Doubrava, jun.

Kroměřížská Madona a svatý Mořic

Foto Miroslav Doubrava, jun.

Foto Miroslav Doubrava, jun.

Svatý Mořic

Panna Maria Bolestná v Kroměříži

Památka P. Marie Bolestné byla dříve slavena v pátek před Květnou nedělí (tj. týden před Velkým pátkem).

V současném kalendáři byla přesunuta na 15. září (den po svátku Povýšení svatého Kříže).

Oroduct za nás, Bolestná Panno a Matko Maria, aby nám Kristus dal účast na svých zaslíbeních.

Modleme se:

**Bože, tys posiloval Pannu Marii,
když stála pod křížem svého Syna
a prožívala jeho bolesti;**

**omáhej i nám, abychom účasti na Kristově utrpení
dosáhli také slávy vzkříšení.**

Skrze Krista, našeho Pána.

Amen.

Patron kostela v Kroměříži, mučedník sv. Mořic se narodil ve 3. století v Egyptě. Zemřel v roce 302 u Agauna, (dnes sv. Mořic ve Švýcarsku). Spolu se svými druhy jsou nazýváni mučedníky thébské legie. Všichni pocházeli z Théb v Horním Egyptě a byli křesťané. Podle věrohodného podání byli ti vojáci pod vedením svého velitele Mořice v roce 302 při pronásledování křesťanů za císaře Diokleciána nuceni spolu s regentem Maximiánem pronásledovat své souvěrce v agaunském kraji. Vojáci se zdráhali tohoto příkazu uposlechnout. Proto Maximián vydal rozkaz popraviti pro výstrahu každého desátého muže legie. Nikdo po vykonání tohoto rozkazu však nezakolísal. Proto se exekuce stále opakovala, až byla vyvražděna celá thébská legie, čítající 6000 mužů, včetně jejího velitele sv. Mořice. Tato krvavá lázeň vešla do dějin a sv. Mořic a jeho druhové se stali uctívanými mučedníky pro víru.

V České republice jsou nejznámější místa, kde je zasvěcen kostel sv. Mořici v Olomouci a v Kroměříži. Sv. Mořic bývá nejčastěji znázorňován jako rytíř v brnění s praporem buď pěši, nebo na koni. Často je zobrazován s černou pletí, což ukazuje na jeho africký původ. Je patronem vojáků, zbrojníků, maličků skla, obchodníků, kloboučníků a dalších. Svátek sv. Mořice se slaví, dne 22. září.

LITURGICKÁ ČTENÍ

24. neděle v mezidobí - 11. září 2016

1. ČTENÍ - Ex 32, 7-11. 13-14

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin promluvil k Mojžíšovi: „Sestup dolů, neboť tvůj lid, který jsi vyvedl z egyptské země, přivodil si zkázu. Uhnuli brzo z cesty, kterou jsem jim přikázal. Ulili si býčka a klanějí se mu, obětují mu a říkají: Izraeli, to je tvůj Bůh, který tě vyvedl z egyptské země.“ Hospodin řekl dále Mojžíšovi: „Viděl jsem tento lid, je to lid tvrdé šíje. Nebraň mi, ať vzplane můj hněv proti nim, ať je vyhubím; z tebe však udělám veliký národ.“ Mojžíš konejšil Hospodina, svého Boha, slovy: „Hospodine, proč plane tvůj hněv proti tvému lidu, který jsi vyvedl velikou silou a mocnou rukou z egyptské země? Rozpomeň se na Abraháma, na Izáka a na Izaele. své služebníky, kterým jsi sám při sobě přísahal a vyhlásil: Rozmnožím vaše potomstvo jako nebeské hvězdy a celou tuto zemi, jak jsem řekl, dám vašemu potomstvu a zdědí ji navěky.“ A Hospodin se nad nimi slitoval a nedopustil neštěstí, kterým hrozil svému lidu.

2. ČTENÍ - 1 Tim 1. 12-17

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

Děkuji tomu, který mi dal sílu. Kristu Ježíši, našemu Pánu, že mě uznal za věrného a vzal mě do služby, ačkoli dříve jsem byl rouhač, pronásledovatel a násilník. Dostalo se mi však milosrdenství, protože jsem to dělal z nevědomosti ve své nevěře. Milost našeho Pána se však na mně tím hojněji projevila s vírou a láskou v Kristu Ježíši. Na tuto nauku je spolehnouti a zaslouží si, aby se jí naprosto věřilo: Ježíš Kristus přišel na svět, aby zachránil hříšníky. Já mezi ně patřím na prvním místě. Ale právě proto jsem došel milosrdenství, aby tím Ježíš Kristus na mně jako na prvním ukázal celou svoji shovívavost: já jsem měl být příkladem pro ty, kdo v něho v budoucnosti uvěří, a tak dosáhnou věčného života. Králi věků, Bohu nepomíjejícímu, neviditelnému, jedinému buď čest a sláva na věčné věky. Amen.

EVANGELIUM - Lk 15, 1-32

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Do Ježíšovy blízkosti přicházeli samí celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi sebou reptali: „Přijímá hříšníky a jí s nimi!“ Pověděl jim tedy toto podobenství: „Kdo z vás, když má sto ovcí a jednu z nich ztratí, nenechá těch devěta-
devadesát v pustině a nepůjde za tou ztracenou, dokud ji nenajde? A když ji najde, s radostí si ji vloží na ramena. Až přijde domů, svolá své přátele i sousedy a řekne jim: 'Radujte se se mnou, protože jsem našel svou ztracenou ovci.' Říkám vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který se obrátí, než nad devěta-
devadesáti spravedlivými, kteří obrácení nepotřebují. Nebo která žena, když má deset stříbrných mincí a jednu z nich ztratí, nerozsvítí svítilnu, nevymete dům a nehledá pečlivě, dokud ji nenajde? A když ji najde, svolá své přítelkyně i sousedky a řekne jim: 'Radujte se se mnou, protože jsem našla stříbrnou minci, kterou jsem ztratila.' Právě tak, říkám vám, mají radost Boží andělé nad jedním hříšníkem, který se obrátí.“ Dále řekl: „Jeden člověk

měl dva syny. Mladší z nich řekl otci: 'Otče, dej mi z majetku po-
dil, který na mě připadá.' On tedy rozdělil majetek mezi ně. Netr-
valo dlouho a mladší syn sebral všechno, odešel do daleké země
tam svůj majetek rozmařilým životem promarnil. Když všechno
utratil, nastal v té zemi velký hlad, a on začal mít nouzi. Šel
uchytil se u jednoho hospodáře v té zemi. Ten ho poslal na pol-
pást vepře. Rád by utišil hlad lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu
je nedal. Tu šel do sebe a řekl: 'Kolik nádeníků mého otce má na-
bytek chleba, a já tady hynu hladem! Vstanu a půjdu k svému otci
a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už nejsen-
hoden, abych se nazýval tvým synem. Vezmi mě jako jednoho z
svých nádeníků!' Vstal a šel k svému otci. Když byl ještě daleko
otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl, objal ho a políbil. Syn
mu řekl: 'Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už nejsen-
hoden, abych se nazýval tvým synem.' Ale otec nařídil služebn-
íkům: 'Honem přineste nejlepší šaty a oblečte ho, dejte mu na ruk-
prsten a obuv na nohy! Přiveďte vykrmené tele a zabijte ho! A ho-
dujme a veselme se, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije,
byl ztracen, a je zas nalezen!' A začali se veselit. Jeho starší syn
byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel
hudbu a tanec. Zavolał si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to
znamená. On mu odpověděl: 'Tvůj bratr se vrátil a tvůj otec dal za-
bít vykrmené tele, že se mu vrátil zdravý.' Tu se starší syn rozle-
bil a nechťel jít dovnitř. Jeho otec vyšel a domlouval mu. Ale o-
tec odpovéděl: 'Hle, tolik let už ti sloužím a nikdy jsem žádný tvůj
příkaz nepřestoupil. A mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se po-
veselil se svými přáteli. Když ale přišel tenhle tvůj syn, který pro-
hýřil tvůj majetek s nevěstkami, dals pro něj zabít vykrmené tele.
Otec mu odpověděl: 'Dítě, ty jsi pořád se mnou a všechno, co j-
moje, je i tvoje. Ale máme proč se veselit a radovat, protože tent-
tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen.'“

25. neděle v mezidobí - 18. září 2016

1. ČTENÍ - Am 8, 4-7

Čtení z knihy proroka Amosa.

Slyšte to vy, kteří šlapete po nuzném, utlačujete chudáky země.
Říkáte: „Kdypak už bude po slavnosti novoluní, abychom mohli
prodávat obilí, kdypak již bude po sobotě, abychom mohli otevř-
sýpky, zmenšovat míru, zvyšovat cenu, užívat podvodných váh
chudáka kupovat za peníze, nuzáka za pár opánků? I nejhorší obil-
prodáme.“ Při chloubě Jakubově Hospodin přísahal: „Navěk
nezapomenu na žádný jejich skutek!“

2. ČTENÍ - 1 Tim 2, 1-8

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

První věc, ke které vybízím, je tato: ať se konají modlitby
prosebné, přímlybné i děkovné za všechny lidi, za krále a všechny
kdo mají moc, abychom mohli vést život pokojný a klidný,
opravdové zbožnosti a počestnosti. Tak je to dobré a milé Bohu
našemu spasiteli. On chce, aby se všichni lidé zachránili a došli
poznání pravdy. Je totiž jenom jediný Bůh a jenom jedin
prostředník mezi Bohem a lidmi: člověk Kristus Ježíš, který vyda-
sám sebe jako výkupné za všechny. To bylo zjeveno ve svůj čas;
já jsem byl ustanoven za hlasatele toho a za apoštola - to mluvím
pravdu a nelžu - za učitele víry a pravdy mezi pohany. Přejí
tedy toto: všude se mají muži modlit tak, že budou zvedat čisté
ruce bez hněvu a sváru.

EVANGELIUM - Lk 16, 1-13

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Byl jeden bohatý člověk a ten měl správce, kterého obvinili, že prý zpronevěruje jeho majetek. Zavolal ho a řekl mu: 'Co to o tobě slyším? Slož účty ze svého správcovství! Správcem už dál být nemůžeš.' Správce si řekl: 'Co si počnu, když mě můj pán zbavuje správcovství? Kopat neumím, žebrať se stydím. Už vím, co udělám, aby mě lidé přijali k sobě do domu, až budu zbaven správcovství.' Zavolal si dlužníky svého pána, každého zvlášť, a zeptal se prvního: 'Kolik jsi mému pánovi dlužen?' Odpověděl: 'Sto věder oleje.' Řekl mu: 'Tady máš svůj úpis, honem si sedni a napiš padesát.' Pak se zeptal druhého: 'Kolik ty jsi dlužen?' Odpověděl: 'Sto korců pšenice.' Řekl mu: 'Tady máš svůj úpis a napiš osmdesát.' Pán pochválil nepoctivého správce, že jednal prozíravě. Děti tohoto světa jsou totiž k sobě navzájem prozíravější než děti světla. A já vám říkám: Ziskávejte si přátele z nespravedlivého mamonu, abyste - až ho nebude - byli přijati do příbytků věčných. Kdo je věrný v maličkosti, je věrný i ve velké věci, a kdo je v maličkosti nepoctivý, je nepoctivý i ve velké věci. Jestliže jste tedy nebyli věrní v nespravedlivém mamonu, kdo vám svěří pravé bohatství? Jestliže jste nebyli věrní v cizím, kdo vám dá, co je vaše? Žádný služebník nemůže sloužit dvěma pánům. Buď jednoho bude zanedbávat a druhého milovat, nebo se bude prvního držet a druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.“

26. neděle v mezidobí - 25. září 2016

1. ČTENÍ - Am 6, 1a, 4-7

Čtení z knihy proroka Amosa.

Toto praví všemohoucí Pán: „Běda těm, kdo si zpupně žijí na Sióne, bezstarostně na samařské hoře! Léhají na ložích ze slonoviny, hoví si na divanech, jídají jehňata ze stáda, telata vykrmená v chlévě. Prozpěvují si za zvuku harfy, vymýšlejí si jako David hudební nástroje. Z misek pijí víno, nejlepším olejem se natírají, ale nad zkázou Josefovou se netrápí. Proto nyní půjdou v čele vyhnanců do zajetí, skončí jásot povalečů!“

2. ČTENÍ - 1 Tim 6, 11-16

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

Boží muži, usiluj o spravedlnost, zbožnost, víru, lásku, trpělivost, mírnost. Dobře boj pro víru, zmocni se věčného života. K němu jsi byl povolán, a proto jsi složil před mnoha svědky slavnostní vyznání. Před Bohem, který všemu dává život, a před Kristem Ježíšem, který před Ponciem Pilátem vydal slavnostní svědectví, ti nařizují: Uchovej nauku bez poskvrny a bez úhony až do slavného příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Ten příchod nám ukáže ve svůj čas blahoslavený a jediný Panovník. Král králů a Pán pánů. On jediný má nesmrtelnost a přebývá v nepřístupném světle. Nikdo z lidí ho neviděl, ani uvidět nemůže. Jemu patří čest a věčná moc! Amen.

EVANGELIUM - Lk 16, 19-31

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl farizeům: „Byl jeden bohatý člověk, oblékal se do šarlatu a kmentu a každý den pořádal skvělou hostinu. U jeho dveří lehal jeden žebrák - jmenoval se Lazar - plný vředů, a rád by utišil

hlad aspoň z toho, co padalo z boháčova stolu; a ještě k tomu přicházeli psi a lízali mu vředy. Žebrák umřel a andělé ho odnesli do Abrahámovy náruče. Pak umřel i boháč a byl pohřben. V pekle mukách zdvihl oči a viděl zdálky Abraháma a v jeho náručí Lazara. A zvolal: 'Otče Abraháme, slituj se nade mnou a pošl Lazara, ať omočí aspoň koneček prstu ve vodě a ovlaží mi jazyk, protože zakouším muka v tomto plamenu.' Abrahám vša odpověděl: 'Synu, uvědom si, že ty ses měl dobře už zažíva. Laza naproti tomu špatně. A nyní se tu on raduje, a ty zakoušíš muka. k tomu ke všemu zeje mezi námi a vámi veliká propast, takže nikdo nemůže přejít odtud k vám, i kdyby chtěl, ani se dostat o vás k nám.' Boháč řekl: 'Prosím tě tedy, otče, pošli ho do mého otcovského domu. Mám totiž pět bratrů, ať je varuje, aby se tak oni nedostali do tohoto místa muk.' Abrahám odpověděl: 'Maj Mojžíše a Proroky, ať je uposlechnou!' On však odporoval: 'Ne, otče Abraháme! Ale když k nim někdo přijde z mrtvých, pak se obrátí.' Odpověděl mu: 'Jestliže neposlouchají Mojžíše a Proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.'“

27. neděle v mezidobí - 2. října 2016

1. ČTENÍ - Hab 1, 2-3; 2, 2-4

Čtení z knihy proroka Habakuka.

Jak dlouho již volám o pomoc, Hospodine - ty však neslyšíš, křičím k tobě: „Násilí!“ - ty však nepomáháš. Proč mi dáváš hledět na bezpráví? Mám se dívat na soužení? Zpustošení a násilí je před mnou, povstávají hádky, rozlchá se svár. Tu mně Hospodin odpověděl: „Napiš vidění, vyryj ho zřetelně na desky, aby ho mohl každý snadno přečíst. Na určený čas totiž ještě čeká vidění, spěj však k naplnění a nezklahe. I když ještě prodáváš, počkej na ně, neboť jistě se splní, nedá se zdržet. Hle, zahynul ten, kdo nebyl upřímný v duši, spravedlivý však bude žít pro svou věrnost.“

2. ČTENÍ - 2 Tim 1, 6-8, 13-14

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

Milovaný! Vybízím tě: oživ zase plamen Božího daru, který ti byl dán vkládáním mých rukou. Vždyť Bůh nám nedal ducha bojácnosti, ale ducha síly, lásky a rozvážnosti! Proto se nestyd veřejně vyznávat našeho Pána ani se nestyd' za mě, že nosím kvůli němu pouta. Naopak: Bůh ti dej sílu, abys nesl jako já obtíže spojené s hlásáním evangelia. Jako vzoru zdravé nauky se drž toho, cos ode mě slyšel, a měj při tom víru a lásku v Kristu Ježíši. Ten drahocenný, tobě svěřený poklad opatruj skrze Ducha svatého, který v nás bydlí.

EVANGELIUM - Lk 17, 5-10

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Apoštolové prosili Pána: „Dej nám více víry!“ Pán řekl: „Kdybyste měli víru jako hořčičné zrnko a řekli této moruši: 'Vyrv se i s kořeny a přesaď se do moře!', poslechla by vás. Když někdo z vás má služebníka, a ten orá nebo pase, řekne mu snad, až se vrátí z pole: 'Hned pojď a sedni si ke stolu?' Spíše mu přece řekne: 'Připrav mi večeři, přepásej se a obsluhuj mě, dokud se nenajím a nenapiji. Potom můžeš jít a pít ty.' Děkuje snad tomu služebníkoví, že udělal, co mu bylo přikázáno? Tak i vy, až uděláte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: 'Jsme jenom služebníci. Udělali jsme, co jsme byli povinni udělat.'“

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 31. srpna 2016

Politické události

Česko bude mít po 27 letech velvyslance na Kubě

Česká republika bude mít po 27 letech nejvyšší diplomatické zastoupení na Kubě. „Kuba udělila 21. července 2016 souhlas s působením nového velvyslance ČR na Kubě Vladimíra Eisenbruka.“ sdělilo ve středu ministerstvo zahraničí. Eisenbruk dříve působil jako velvyslanec ČR v Kostarice, Mexiku a Peru. „Jsem rád, že budeme mít zastoupení na úrovni, kterou má většina států EU,“ řekl během jednání vlády novinářům Zaorálek. „Česká republika v minulosti dvakrát neúspěšně požádala o agrément pro svého velvyslance na Kubě, nynější pozitivní kubánská odpověď je výsledkem posunu obou zemí k intenzivnějšímu dialogu a nové dynamice bilaterálních styků,“ dodala mluvčí úřadu Irena Valentová.

Zastupitelský úřad v Havaně byl dosud veden na úrovni chargé d'affaires, obdobně jako kubánský zastupitelský úřad v Praze. O povýšení vztahů s Havanou česká diplomacie intenzivně usilovala v posledních dvou letech. Podle ministerstva se Česko zařadilo vedle další země EU, které rovněž mají na Kubě velvyslance. Kubánský velvyslanec v ČR by měl o schválení teprve požádat.

Před rokem 1989 patřila komunistická Kuba ke spojencům východního bloku, jehož součástí bylo i Československo. Obě země pojily dobré politické i obchodní

vztahy. Po sametové revoluci vzájemné vazby ochladly. Československá a následně i česká zahraniční politika směřovala k podpoře lidských práv na Kubě i místního disentu. Přítomnost velvyslance podle Zaorálka nepůsobí odklon lidskoprávní tematiky. „To neznamena, že bychom slevovali z těch principů, které jsme hájili, co se týče ochrany názorů, dodržování lidských práv,“ uvedl. Vztahy se ale dostanou na novou úroveň, už teď dělá ministerstvo kroky ke zkoumání možností ekonomické spolupráce, dodal. Vztahy ČR a Kuby v roce 2001 narušilo také zadržení tehdejšího poslance Unie svobody Ivana Pilipa a bývalého studentského vůdce Jana Bubeníka. Kubánské úřady je obvinily ze špionáže a oba muži strávili 25 dní ve vězení.

Ekonomika

Nejzácnější známky světa koupil český investor, identitu tají

Nejcennější dvojici poštovních známek světa, Modrého a Červeného Mauritua, koupil český investor. Identita nového majitele ani kupní cena nejsou známy, expert ji odhaduje asi na 100 milionů korun. Možnost prohlédnout si obě známky by veřejnost mohla mít na Světové výstavě Praha 2018.

Informaci o nákupu Modrého a Červeného Mauritua potvrdil Hospodářským novinám soudní znalec David Kopřiva, který se jako expert podílel na konzultacích pro nového majitele. Jméno kupce, stejně jako identitu prodávajícího ale ne-

prozradil. Blesku Kopřiva řekl, že kupcem je významný český sběratel a investor z Prahy. Znamky koupil v zahraničí. „Jednalo se o privátní obchod, nikoli o aukci,“ uvedl Kopřiva pro Blesk.cz.

Dosud neznámá je kupní cena známek. „Můj odhad je kolem sta milionů korun. Cena jistě není daleko od toho,“ řekl Kopřiva Hospodářským novinám. Podle soudního znalce z oblasti filatelie Františka Beneše v Česku žádná srovnatelně drahá známka není, „Je to řádově jiná úroveň,“ řekl Beneš České televizi. Podle něj jde o stejný exemplář Modrého Mauritua, který byl v roce 2011 prodán v Londýně za milion liber (asi 31 milionů korun). Dnes má podle Benešova odhadu cenu zhruba o polovinu vyšší.

Znamky označované jako Modrý a Červený Mauritius byly vydány v roce 1847 na ostrově Mauricius a patří tak k nejstarším poštovním známkám světa. Obě barevné varianty nesou podobiznu královny Viktorie. Podle Beneše se dochovalo 11 kusů Modrého Mauritua, ale na trhu je zřejmě jen jediný. „Asi šest jich je v muzeích a v britské královské sbírce a u těch ostatních se předpokládá, že jsou ve velkých investičních portfoliích,“ řekl Beneš České televizi.

Kurzovní lístek

29. 8. 2016 (střed)

EUR, 1	27.020
Kanada, 1	18.593
USA, 1	24.192

Kultura

Konvičkovci vjeli na Staroměstské náměstí jako islamisté a střelili.

Vypukla panika

V centru Prahy řádili falešní islamisté. V rámci manifestace odpůrců islámu se účastníci převlékli za příslušníky Islámského státu a vjeli na Staro-

městské náměstí v Praze. Podle svědků vjel po 14. hodině na Staroměstské náměstí Konvička na velbloudu. Za ním jeli na džipu lidé převlečení za bojovníky Islámského státu, v rukou drželi makety samopalů, mávali vlajkou Islámského státu, vykřikovali hesla jako Allahu akbar (Bůh je velký) a z maket zbraní střelili do vzduchu. Na místě, kde se zdržují stovky turistů, vypukla panika. Lidé prchali a skrývali se v okolních budovách. Akci předčasně ukončila policie.

Pořadatelem akce byla iniciativa Martina Konvičky. Lidem, kteří přihlíželi, protiislámský aktivista Konvička říkal a snažil se i názorně předvádět, jak by vypadala země „pod muslimskou vládou“. Sekundovali mu muži s nalepenými plnovousy v dlouhých hábitech. Konvička vykřikoval, že se zavrou vysoké školy, budou se pálit knihy, ženy budou bičovány a kamenovány. Že jde o divadlo, nemuselo být kolemjdoucím jasné a také jeho aktéry na to někteří z nich upozorňovali. Policejní mluvčí Hulan uvedl, že podle svědeckých výpovědí lidé, kteří nevěděli o představení, vnímali střelbu jako reálné nebezpečí, reálný útok a snažili se náměstí opustit a schovat se, kde to bylo možné. Někteří prý vbíhali do okolních restaurací a dokonce i jejich kuchyní. Ve chvíli, kdy se chystali předvádět popravu zajatce, policie akci ukončila. Někteří z turistů byli vystoupením šokováni a byli velmi překvapeni, že se v České republice na veřejném prostranství může podobná věc odehrát. Policie nyní zjišťuje, zda při akci nebyl spáchán trestný čin šíření poplašné zprávy, řekl Hulan. Uředníci hlavního města happening „Okupanti obsazují Prahu“ povolili. Policisté před zahájením

akce účastníkům zkontrolovali rekvizity. „Zbraně nejevily žádné známky závad. Policisté nedošli k názoru, že by jejich držením mělo docházet k jakémukoliv protiprávnímu jednání.“ řekl Hulan.

Iniciativa Martina Konvičky si vybrala záměrně 21. srpen, kdy si lidé v Česku připomínají invazi vojsk Varšavské smlouvy v roce 1968. Konvička proti muslimům a islámskému náboženství ostře veřejně vystupuje několik let.

Ze Slovenska

Slováci na Olympijských hrách v Rio de Janeiru

Rio de Janeiro, druhé největší město Brazílie, je prvním jihoamerickým městem v historii, které hostilo olympijské hry. Pořadatelství Her 31. letní olympiády bylo Rio, které se může chlubit nádhernými plážemi nebo gigantickou sochou Krista Vykupitele, přiděleno v říjnu 2009 během 121. zasedání Mezinárodního olympijského výboru v dánské Kodani. Rio tehdy zvítězilo nad španělským Madridem, japonským Tokiem a americkými Chicagem. Olympiáda se konala ve dnech 5. – 21. srpna 2016 a zúčastnilo se jí 10 500 sportovců. Soutěžilo se v 28 sportech a celkově ve 306 disciplínách. Do programu her se po 112 letech vrátil golf a po 92 letech ragby o sedmi hráčích. Hodnocení suverénně ovládly Spojené státy americké (121 medailí z toho 46 zlatých) před Velkou Británií (67 medailí z toho 27 zlatých) a Čínou (70 medailí z toho 26 zlatých). Čtvrté bylo Rusko, páté Německo.

Slovensko se umístilo v celkovém hodnocení na 37. místě, ziskem dvou zlatých a dvou stříbrných medailí. V Brazílii slovenští reprezentanti startovali v 15 sportovních odvětvích

a zúčastnilo se jich 51 sportovců.

První zlatou medaili pro Slovensko získali bratřenci Ladislav a Peter Škantárovci 11. srpna ve vodním slalomu. Ve své olympijské premiéře vybojovali první místo, když zdolali druhé Brity Davida Florencea a Richarda Hounslova o 43 setin sekundy a třetí Francouze Gauthiera Klaussa a Mathieua Péchého o 1 celou a 66 setin sekundy.

Druhou zlatou medaili získal Matej Tóth v chůzi na 50 kilometrů 19. srpna. Úřadující mistr světa z Pekingu 2015 se časem 3:40:58 hodiny stal olympijským vítězem. V mimořádně dramatickém a náročném závodě, v horkém počasí nejlépe rozložil síly, když přibližně 2 km před koncem dostihl do té chvíle vedoucího Australana Jareda Tallenta a rozhodujícím způsobem se od něho vzdálil. Tallent, který obhájil zlatou z Londýna 2012, získal s odstupem 18 sekund stříbro. Bronz vybojoval Japonec Hirookim Araio, který zaostal o 26 sekund.

Jako první slovenskou medaili na olympiádě vybojoval 9. srpna ve vodním slalomu Matej Beňuš ve své olympijské premiéře stříbro. Za vítězným Francouzem Denisem Gargaudem Chanutem zaostal pouze 85 setin sekundy. Bronz získal Japonec Takuju Hanedu, čtvrté místo Čech Vítězslav Gebas.

Poslední medaili pro Slovensko vybojoval stříbro čtyřkajak ve složení Erik Vlček, Juraj Tarr, Denis Myšák a Tibor Linka. Bylo to 20. srpna na závěr soutěží rychlostních kanoistů na trati 1000 metrů. Suverénními vítězi finále se stali Němci Max Rendschmidt, Tom Liebscher, Max Hoff, Marcus Gross (3:02,143 min). Druzí byli Slováci časem 3:05,044 min. Třetí skončili

Češi Daniel Havel, Lukáš Trefil, Josef Dostál, Jan Štěrba (3:05,176 min), kteří zaostali za lodí Slováků jen o 132 tisícín sekundy.

Sport

Češi na olympiádě skončili na 43. místě

v hodnocení národů

Olympiády v Rio de Janeiro v srpnu tohoto roku se zúčastnilo 105 českých sportovců. S bilancí jednoho zlata, dvou stříber a sedmi bronzů jsou na 43. místě v medailovém pořadí zemí. Český tým vyrovnal ziskem deseti cenných kovů sbírku z Londýna, nicméně co do hodnoty medailí byl nejméně úspěšný od roku 1932, kdy pouze sedmičlenná výprava přivezla z Los Angeles jedno zlato, dvě stříbra a bronz. O jediné české zlato se na prvních OH v Jižní Americe postaral judista Lukáš Krpálek, stříbro získali rychlostní kanoista Josef Dostál a biker Jaroslav Kulhavý.

Jedinou zlatou medaili českého týmu vybojoval 10. srpna judista Lukáš Krpálek, který na turnaji vyhrál všech pět zápasů. Ve finále zdolal před časovým limitem Elmara Gasimova. Krpálek k titulům mistra světa (2014) a Evropy (2013, 2014) přidal ještě cennější, olympijský triumf. Dokázal to jako první český judista v historii. Zatím jedinou medaili vybojoval v roce 1980 Vladimír Kocman, který v Moskvě skončil třetí. Pětadvacetiletý český judista Krpálek finále hmotnostní kategorie do 100 kilogramů proti Elmaru Gasimovovi z Ázerbájdžánu ukončil dvacet sekund před koncem chvatem „ouči-gari“ - svou nohu zahákl za nohu soupeře, kterého podrazil na záda. Rozhodčí zvolal: „Ipon!“ To v judu znamená vítězství před časovým limitem. Krpálek roz-

táhl ruce a zařval radostí. V té chvíli už platilo slovní spojení „Lukáš Krpálek - olympijský vítěz“.

Kajakář Josef Dostál vybojoval na kilometrové trati 16. srpna druhé místo. Z nevýhodně osmé dráhy vystartoval slušně držel se mezi nejlepšími na pátém místě. V polovině závodu už byl třetí - před cílem se ohlédl na ostatní a viditelně zrychlil. Posouval se dopředu ale ještě lépe zvládl závěr španělský kajakář Walz. Dostál na něj v cíli ztratil sedm desetin sekundy a skončil druhý. I z tohoto umístění měl mistr světa z roku 2014 radost. Vždyť tu pro něj byla první individuální olympijská medaile.

Český biker Jaroslav Kulhavý obhájil zlato z Londýna 2012. Na vítězného Nini Schurtera ze Švýcarska však tentokrát nestačil a zaostal o padesát sekund. Takže si tentokrát pořadí prohodili. 21. srpna získal Kulhavý druhou stříbrnou medaili pro českou výpravu a tím uzavřel celou sbírku deseti medailí, které si Češi z Ria dovezli.

Bronz na olympiádě získal vodní slalomář Jiří Prskavec, skifář Ondřej Synek, tenistka Petra Kvitová, tenisové páry Barbora Strýcová s Lucií Šafářovou a Lucie Hradecká s Radkem Štěpánkem, oštěpařka Barbora Špotáková a čtyřkajak ve složení Daniel Havel, Lukáš Trefil, Dostál a Jan Štěrba.

* * *

V době redakčních prázdnin Caroliny – zpravodajského serveru studentů žurnalistiky Univerzity Karlovy v Praze, odkud pravidelně přebíráme zprávy pro Hlasy národa, je toto zpravodajství připraveno podle serverů:

<http://www.lidovky.cz/>
<http://zpravy.idnes.cz/>

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Světové dny mládeže v Krakově Papež František poprvé v Polsku

Zahájení Světových dnů mládeže

Ve dnech 25. – 31. července 2016 proběhly 31. Světové dny mládeže (SDM) v polském Krakově. Na setkání s papežem na různých místech se vypravilo na 2 miliony poutníků. Největší zahraniční skupinu tvořili Italové, kterých do Krakova zamířilo 80 tisíc, dále bylo asi 30 tisíc mladých z Francie a stejný počet Španělů. Z České republiky na setkání zamířilo téměř 6000 poutníků. Tři sta z nich navíc pomáhalo v českém dobrovolnickém týmu, který se o mladé staral v Českém národním centru v Mogile. Krakov navštívilo i 800 biskupů a 40 kardinálů. Vůbec poprvé na SDM přijeli zástupci z Bangladéše, Réunionu, Palestiny nebo Jižního Sudánu. Mottem této krakovské akce byl citát "Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství".

Český program V Krakově-Mogile zahájila v pondělí večer 25. července modlitba brněnského biskupa Vojtěcha Cikrleho, který měl připravenou i úterní katechezi. „Zaujalo mě vyprávění pana biskupa o Janu Zahradníčkovi (český básník, 1905-1960, v komunisty vykonstruovaném procesu odsouzen na 13 let - pozn. redakce) a o jeho příběhu z vězení, který se týkal milosrdenství,“ svěřil se Ondra z pražské diecéze.

Úvodní mše svatá, kterou sloužil kardinál Dziwisz

V úterý 26. července se desetitisíce mladých vydaly na zahajovací mši s kardinálem Stanisławem Dziwiszem v krakovském městském parku Błonia. Zvláštní hodiny, které na věži mariánské baziliky v historickém středu Krakova, odpočítávaly čas od posledního setkání mládeže v brazilském Rio de Janeiro, odbily nultou hodinu - půl šesté večer, kdy dlouholetý osobní sekretář svatého papeže Jana Pavla II. znamením kříže zahájil

slavnostní bohoslužbu. Dlouhý čas příprav skončil: „Buďte vítáni ve městě, které nám zvláštním způsobem umožňuje prožívat tajemství a dar Božského Milosrdenství,“ řekl v úvodu.

Ve své homilii krakovský kardinál navázal na evangelium zahajovací mše o setkání učedníků vedených Petrem se vzkříšeným Pánem u Tiberiadského jezera, kde prvnímu z apoštolů položil Pán Ježíš třikrát otázku, zda jej miluje. „Dnes – řekl v homilii krakovský kardinál – *mluví Ježíš Kristus k nám, kteří jsme na břehu řeky Visly.*“ Dále pak předložil mladým lidem tři otázky: „*Odkud jsme na toto setkání přišli? Dále: Kde se dnes nacházíme? A nakonec: Kam a s čím se odtud vydáme?*“ Rozjímáním o jednotlivých otázkách se potom kazatel postupně dobíral jejich hlubšího existenciálního významu. Postupně se pak zabýval hlubším významem každé z nich.

Každý účastník Světových dnů mládeže přichází se svoji zkušeností víry, oděné do specifických tradic a kultur; přichází z různých sociálních prostředí, vyznačujících se materiálním dostatkem či nedostatkem, mírem či válkou a terorismem; a každý přichází se svými osobními starostmi a obavami, ale i se svojí nostalgií a nadějí.

Místo, kde se mladí poutníci nacházejí, řekl dále kardinál Dziwisz, není pouze otázkou zeměpisu, ale také otázkou zpytování toho, kým jsem a co právě tady hledám. „*Jsem zde – řekl dále – protože nás shromáždil Ježíš Kristus*“, který je světlem, cestou, pravdou a životem, a zakoušíme tady podivuhodným způsobem všeobecnost čili katolicitu církve a přítomnost papeže, který se do Krakova vydá ve středu odpoledne, je charakteristickou známkou této slavnosti víry.

Co si z tohoto krátkého setkání chceme odnést, je poslední otázka, k jejímuž zodpovězení vyzval dnešní kazatel. Odpověď na ni však netřeba uspěchat. Je třeba zklidnění, ztišení a naslouchání, aby mohli všichni s pomocí, kterou dostanou od druhých a nabídnou druhým, *odkrýt vzkaz milosrdného Ježíše adresovaný každému osobně.*

Papež František poprvé v Polsku

Před odletem do Polska ve středu 27. července se dopoledne Petrův nástupce odebral do Vatikánské baziliky a setrval v modlitbě u hrobu sv. Jana Pavla II. Těsně před odjezdem z Domu sv. Marty ještě pozdravil patnáct mladých uprchlíků různých národností, kterým poskytuje podporu Papežská dobročinná pokladna, a kteří teprve nedávno požádali o azyl v Itálii a dosud nemají doklady potřebné k vycestování na Světové dny mládeže a budou tak spojeni s ostatními na dálku.

Hned po příjezdu do Krakova se papež setkal na královském hradu Wawel s nejvyššími polskými představiteli v čele s prezidentem Andrzejem Dudou a premiérkou Beatou Szydlovou. „Navštěvuji vůbec poprvé středovýchodní Evropu a jsem rád, že mohu začít od Polska, které počítá mezi své syny nezapomenutelného sv. Jana Pavla II., jemuž vděčíme za ideu a podporu Světových dní mládeže.“ řekl František v úvodu.

Reč pak zavedl na uprchlické téma. možná právě proto, že Polsko patří k těm státům Evropské unie, které zaujímají v přijímání migrantů zdrženlivější postoj. Vyzval státníky, aby překonali obavy a projevíli soucit s migranty, a připomněl, že i mnoho Poláků emigrovalo z vlasti: „Je nezbytná ochota k přijetí těch, kteří prchají před válkami a hladem, solidarita s těmi, kterým jsou upírána základní práva, včetně práva na svobodné a bezpečné vyznávání víry. Na mezinárodní rovině je zároveň nutné naléhat na spolupráci a součinnost s cílem nalézt řešení konfliktů a válek, které mnoho lidí donutily k odchodu z domovů a vlasti. Jde o to, učinit co možná nejvíce, aby se zmírnilo utrpení těchto lidí, aniž bychom polevili v práci, která se rozumně a trvale zasazuje o spravedlnost a mír a ve skutečích dosvědčuje lidské i křesťanské hodnoty.“

Setkání papeže s polskými biskupy v katedrále sv. Václava v Krakově

Na hradě Wawel se podobně jako na Pražském hradě nachází také katedrála. Zde se uskutečnilo setkání římského biskupa s polským episkopátem. Za zmínku stojí, že původním patronem krakovské katedrály, založené na začátku 11. století, je český kníže, svatý Václav. Teprve později k němu jako patron přibyl svatý Stanislav. Papeže Františka přivítal u vchodu do katedrály krakovský arcibiskup, kardinál Stanislav Dziwisz, a představil mu členy místní kapituly. Uvnitř chrámu očekávalo papeže 130 biskupů. V Polsku existuje 45 diecézí a arcidiecézí, na jejichž území žije 36 a půl milionů katolíků, tedy 97,6% obyvatel.

Setkání papeže Františka s polskými biskupy proběhlo bez účasti médií a konalo se formou odpovědi na otázky, které papeži Františkovi položili polští biskupové. Toto setkání papeže s biskupy přiblížil předseda Polské biskupské konference arcibiskup Stanisław Gądecki: „Jak čelit sekularizaci, díla milosrdenství, hnutí ve farnostech a migrační krize – to byla hlavní témata. Světová média věnují nejvíce prostoru záležitostem migrantů. Očekávají totiž, že papež bude kritizovat postoj Polska.

Namísto toho však poskytl vyváženou odpověď. Jak říká arcibiskup Gądecki, papež nejprve rozlišil migranty, kteří odcházejí za prací, od uprchlíků. Poukázal na potřebu postoje milosrdného Samaritána, ale zdůraznil také nezbytnost odstranění příčin migrační krize, jakými jsou války a nedostatečný rozvoj. V tomto kontextu pak mluvil také o ideologické kolonizaci.

„František použil příklady afrických prezidentů, s nimiž rozmlouval a kteří poukazovali na to, že dostávají od určitých mezinárodních institucí nabídky pomoci. Nejprve však musí velmi podrobně vyplnit formuláře, ve kterých se vyskytují otázky, zda jsou v zemi dostupné umělé potraviny a zda existují zákony takzvaných homosexuálních manželství. A kromě zmíněných kladů i mnohé další otázky, které svědčí o záludné ideologické kolonizaci. Prezidenti, kteří peníze přijmou a podřídí se vnucené ideologii, mění zákony. Takovýmto způsobem však se civilizace dává na ústup. Svatý otec řekl, že žijeme v době útoku na Stvořitele. Dílo stvoření bylo v nedokončené podobě předáno člověku, aby je dokončil. A člověk jej zdokonaloval. Nyní o toho však ustupujeme. A všechno, co mělo sloužit zdokonalení obrátilo se v ničení“ – řekl arcibiskup Gądecki.

Mše svatá v Čenstochové na památku 1050. výročí křtu Polska

Ve čtvrtek 28. července ráno navštívil papež krátce ženský klášter kongregace Obětování Panny Marie. Sestry této polské řehole nazývané „prezentky“, založené v 17. století, pracují dlouhá léta také ve Vatikánu. Potom se papež rozhodl k jedné změně v programu a vydal se ještě do krakovské univerzitní nemocnice navštívit vážně nemocného kardinála Františka Macharského, emeritního krakovského arcibiskupa. U jeho lůžka se pomodlil v doprovodu kardinála Dziwisze. (Krátce po skončení papežovy cesty do Polska 2. srpna kardinál Macharský zemřel.)

Davy věřících na Jasné Hoře v Čenstochové

Potom následovala cesta do sto kilometrů vzdáleného poutního místa Čenstochová. Na Jasnou Horu přišlo 500 tisíc věřících, aby se na prostranství pod hradbami svatyně účastnili slavnostní liturgie na poděkování za 1050. výročí křtu Polska. Přítomni byli rovněž političtí představitelé v čele s prezidentem Andrzejem Dudou. Papež František zamířil nejprve k milostné

kapli, kde se nejprve mlčky pomodlil před mariánskou ikonou a zanechal na oltáři jako votivní dar zlatou růží na mramorovém podstavci s papežským erbem. Potom se odebral ke zvláštnímu oltáři za bazilikou Panny Marie Nanebevzaté, kde vysoko nad okolním prostranstvím spolu se stovkou polských biskupů a několika tisíci kněžími sloužil latinsky mši svatou. Homilii pronášel italsky a byla překládána do polštiny.

Z dnešních liturgických čtení vyplývá jakési božské vlákno, které prostupuje lidskými dějinami a utváří dějiny spásy,“ začal papež František. „Apoštol Pavel k nám promlouvá o velkém Božím plánu: „Když se naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného ze ženy“ (Gal 4,4). Dějiny nám nicméně praví, že lidstvo nebylo nijak zvlášť dobře připraveno, a ani tehdejší doba nebyla obdobím stability a pokoje: nebyl to „zlatý věk“. Světová scéna si tedy příchod Boha nezasloužila, ba ani „vlastní ho nepřijali“ (Jan 1,11). Plnost času byla darem milosti: Bůh naplnil náš čas svým překypujícím milosrdenstvím, z čisté lásky dal čas plnost.“

Nejvíce zaráží – pokračoval papež – způsob, jakým Bůh do dějin vstoupil. „Žádný triumfální vstup, žádná velkolepá manifestace. ... Na rozdíl od našeho očekávání a možná i přání, Boží království přichází v maličkosti, v pokoře.“ Týká se to také „počátku znamení, která učinil sám Ježíš“, řekl dále papež s odkazem na dnešní evangelium o svatbě v galilejské Káně.

„Není to okázalé gesto učiněné před zástupy, ani zásah řešící ožehavou politickou záležitost jakou byla podřízenost lidu římskému impériu. Nastává v maličké vesnici jednoduchým zázrakem, který rozradostní svatebčany mladé, zcela anonymní rodiny. A přece je voda proměněná ve víno velkým znamením, protože nám zjevuje snubní tvář Boha, který s námi usedá ke stolu, spřádá sny a vytváří s námi společenství. Říká nám, že Pán si nezachovává odstup, nýbrž je blízký a konkrétní, je mezi námi a stará se o nás, aniž by rozhodoval místo nás a aniž by řešil mocenské záležitosti.“

Být přitahováni mocí, velikostí a viditelností je tragicky lidské a je to velké pokušení, které se chce vetřít všude. Darovat se druhým, anulovat odstup, přebývat v maličkosti a konkrétně spočinout ve všednosti – to je znamenité božské.

„Pomysleme na spousty synů a dcer vašeho lidu: na mučedníky, kteří dali zazářit nezměrné síle evangelia, na obyčejné a přece mimořádné lidi, kteří uměli dosvědčovat Pánovu lásku uprostřed velkých zkoušek, na mírné a silné hlasatele Milosrdenství jako svatý Jan Pavel II. a svatá Faustýna. Prostřednictvím těchto „přivodů“ své lásky obdaroval Pán nedocenitelnými dary celou církev a celé lidstvo. A je příznačné, že toto výročí křtu vašeho lidu spadá právě do Svatého roku Milosrdenství.“

Pán si nepřeje být obávaným jako nějaký mocný a odtahovaný panovník nechce zůstat na trůnu v nebi nebo v učebnicích historie, ale rád vstupuje do našich každodenních záležitostí, aby s námi putoval. Pomysleme-li na dar více než tisíce let kypících vírou, je především krásné děkovat Bohu, který putoval s vaším lidem, bral jej za ruku jako tatínek dítě a provázel v mnoha situacích.

„Vaše dějiny, prostoupené evangeliem, křížem a věrností církvi jsou svědkem rozšíření pravé víry, předávané v rodinách,

z otce na syna a především od maminek a babiček, kterým je třeba hodně děkovat. Obzvláště jste se mohli rukama dotýkat konkrétní a prozřetelné něhy oné Matky všech, kterou jsem přišel uctít jako poutník a kterou jsme v Žalmu zdravili jako „chloubu našeho lidu“ (Jdt 15,9). Právě na ni hledíme my, kteří jsme se zde shromáždili. Maria plně odpovídá Pánu. Božské vlákno se tak v dějinách splétá s tím mariánským. Existuje-li nějaká lidská sláva, nějaká naše zásluha na plnosti času, pak je to Ona. Ona je prostorem, jehož svoboda byla uchráněna před zlem a ve kterém se zaskvěl Bůh: Ona je žebříkem, po kterém Bůh sestoupil až k nám, aby se stal bližním a konkrétním; Ona je nejjasnějším znamením plnosti času.“

V Mariině životě obdivujeme maličkost oblíbenou Bohem. Tak se mu v ní zalíbilo, že si od ní nechal utkat tělo, takže se Panna stala Boží Rodičkou, jak praví starobylý hymnus, který po staletí zpíváte.

„V Káně jako tady na Jasné Hoře nám Maria nabízí svoji blízkost, pomáhá nám objevovat to, co chybí k plnosti života. Čini tak nyní stejně jako tehdy: s pečlivostí Matky, přítomností a dobrou radou jako ta, která odmítá bezohlednou rezolucí a plíživou kritiku. Jako Matka rodiny nás chce opatrovat společně, všechny společně. Váš lid během své pouti prošel v jednotě mnoha těžkými momenty. Matka, silná u paty kříže a ustavičně na modlitbách spolu s učedníky v očekávání Ducha svatého, ať vám vnukne touhu překonat pochybení a zranění minulosti a vytvářet společenství se všemi, uvnitř i navenek, aniž byste podlehli pokušení izolovat se nebo vnucovat.“

Matka Boží dala v Káně najevo značnou konkrétnost. Je Matkou, která si bere k srdci problémy a zasahuje, dovede postřehnout obtížné chvíle a vyřešit je diskrétně, účinně a rázně. Není panovnicí, ani proganistkou, nýbrž Matkou a služebnicí.

„Na její přímělu ať nastane plnost času také pro nás. Přechod mezi tím, co je před, a co je po Kristu, je málo platný, pokud zůstane jenom datem v historických análech. Kéž se ve všech a v každém uskuteční vnitřní přechod, Pascha srdce směrem k božskému stylu vířícího Marii: jednat v maličkosti a zblízka provázet srdcem prostým a otevřeným.“ Končil papež František homilii několikrát přerušovanou bouřlivým potleskem věřících.

MLADI NADŠENĚ VITAJÍ SVATÉHO OTCE FRANTIŠKA

Přivítání Papeže Františka s účastníky Světových dnů mládeže

Svatý otec se poprvé oficiálně přivítal se všemi účastníky Světových dnů mládeže v Krakově ve čtvrtek 28. června v podvečer. Do parku Błonia, kde se konala slavnostní ceremonie, však přijel tentokrát netradičně – městskou tramvají, v níž cestoval společně s patnácti handicapovanými osobami a jejich průvodci. Błonia je rozlehlá louka v historickém středu města, užívaná jako rekreační prostor, kde se pořádají různé kulturní akce. Pojme přibližně 600 tisíc lidí. Tentokrát však nestačila pojmout všechny zájemce, kterých bylo podle Polské tiskové agentury více než 1 milion.

Když papež František dorazil, následovalo tradiční procesí s vlajkami, jež nesli mladí lidé ze zemí celého světa. Po čtení z Lukášova evangelia o příběhu sester Marty a Marie si vzal slovo František.

„Konečně se setkáváme,“ oslovil papež František mladé lidi shromážděné na krakovských pláních. Hovořil pak o velkolepých činech, jakých je schopen člověk, kterého se dotkl Ježíš, a o mladé tváři milosrdenství, které je zároveň uchvatným dobrodružstvím. Hned v úvodu však s vděčností připomněl zakladatele Světových dnů mládeže Jana Pavla II:

„Provází nás z nebe svým pohledem na množství mladých lidí, kteří z tak odlišných národů, kultur a jazyků přišli z jediného důvodu: aby slavili, že mezi námi je živý Ježíš. A říci, že je Živý, znamená obnovit naši touhu Ježíše následovat a tímto následováním horlivě žít.“

Právě Ježíš svolává tento 31. Světový den mládeže a říká: „Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství“. Papež František se svěřil, že už jako biskup vnímal jako jednu z nejkrásnějších věcí pohled na mladé, kteří nepodléhají dojmům, že věci nelze měnit:

„Je to dar z nebe vidět mnohé vás, kteří se svým tázáním snažíte, aby se věci změnily. Je krásné a těší mne u srdce, když vidím vaši vitalitu. Církev na vás dnes hledí a chce se od vás učit, aby obnovila svoji důvěru v Otcovo Milosrdenství, které má stále mladou tvář a nepřestává nás vybízet k účasti na Jeho království. Znáám nadšení, které vkládáte do svého poslání, a dovoluji si opakovat: milosrdenství má vždycky mladou tvář. Slitovné srdce má totiž odvahu vzdát se pohodlí; slitovné srdce dovede být útočištěm těch, kdo nikdy neměli domov anebo jej ztratili, umí vytvářet prostředí domova a rodiny pro ty, kdo museli emigrovat, je schopno něhy a soucitu.“

Bolí mne, když potkám mladé lidi, kteří vypadají jako předčasní důchodci, kteří se vzdali před bojem, chodí se skleslou tváří a jsou bytostně znudění a nudní zároveň, dodal Svátý otec. Sešli jsme se proto, abychom si navzájem pomáhali, protože si nechceme dát ukrást nejlepší léta, energii a sny falešnými představami:

„Drazí přátelé, ptám se vás: přejete si žít v onom odcizujícím „víru“ anebo vnímat sílu, která vám dává život a naplňuje vás? Odcizující vir anebo síla milosti? Naplnění a novou sílu nedá žádná věc či předmět, nýbrž živá osoba jménem Ježíš Kristus. Ježíš Kristus je ten, který dává životu nadšení; Ježíš Kristus je ten, který vás vede, abychom se nespokojovali s málem a dávali

ze sebe to nejlepší; Ježíš Kristus nás provokuje, vybízí a pomáhá nám povstat pokaždé, když už jsme připustili porážku. Ježíš Kristus nás vybízí hledět vzhůru a vznešeně snít.“

V návaznosti na evangelium o Ježíšově návštěvě v domě Marie a Marty František mladé povzbudil, aby se svěřili Ježíši, který během těchto dnů chce vstoupit do našeho domu, spatřit naše starosti a pachtění jako u Marty a očekávat, že budeme naslouchat jako Marie:

„Nyní tedy všichni společně prosíme Pána: uchvať nás do dobrodružství svého milosrdenství! Uchvať nás dobrodružstvím stavění mostů a boření zdí (ohrad a drátěných plotů); uchvať nás dobrodružstvím péče o chudého, který je sám a opuštěn, nenachází již smysl svého života. Pobídní nás, abychom jako Marie z Betánie naslouchali těm, kterým nerozumíme a kteří přicházejí z jiných kultur, národů a těch, kterých se obáváme, protože si myslíme, že nám mohou ublížit. Učiň ať obrátím svůj pohled jako Marie z Nazaretu s Alžbětou k našim starým lidem, abychom se od nich učili moudrosti. Tady jsme, Pane. Pošli nás dělit se o Tvoji milosrdnou Lásku.“

Papež František také navštívil vyhlazovací tábor v Osvětimi

Poté, co papež prošel táborovou bránou, ho auto převezlo k domům, v nichž byli vězňové v Osvětimi drženi. Na Appelplatzu, kde sv. Maxmilián Kolbe nabídl svůj život za spoluvězně, setrval papež v tiché osobní modlitbě. U vstupu do Bloku 11, kde jej přivítala polská premiérka Beata Szydłová, se František setkal s několika bývalými vězni, kteří přežili. Zastavil se u každého z nich, potřásl jim rukama a políbil na obě tváře. S každým pamětníkem si také vyměnil několik slov. V závěru dostal svíci, s níž zapálil před zdí, kde nacisté kulkou do hlavy zavraždili tisíce lidí, lucernu, kterou táboru věnoval. Papež také navštívil „celu hladu“, místo mučednictví sv. Maxmiliána Kolbeho. Do pamětní knihy zde napsal: „Pane, smiluj se nad svým lidem! Pane, odpusť tolik ukrutností!“

Potom přejel papež František do blízkého tábora v Březince. Zde nacisté vybudovali většinu zařízení k realizaci hrůzného plánu na vyhlazení židů a odpůrců Třetí říše: 4 krematoria

V cele č. 18, kde zemřel 14. srpna před 75 lety otec Kolbe, chtěl papež František zůstat o samotě

s plynovými komorami, 2 provizorní plynové komory ve staveních rolníků a 300 baráků pro pracující vězně odsouzené k pomalé smrti. Za přítomnosti zhruba tisíce hostů, polské premiérky a ředitele osvětinského muzea prošel papež František podél památníku připomínajícího oběti tábora na místě mezi ruinami dvou největších plynových komor a krematorií. Nápis na stélách ve 23 jazycích užívaných vězni tábora vybízí, aby toto místo, kde nacisté zavraždili 1,5 milionů převážně židovských mužů, žen a dětí, zůstalo navěky křikem zoufalství a mementem pro lidstvo. Petrův nástupce postavil na pomník rozsvícenou lucernu a setrval v modlitbě. Polský vrchní rabín Michael Schudrich po chvíli ticha zazpíval 130. žalm: „Z hlubin volám k tobě, Hospodine“. U poslední desky se setkal papež s 25 „Spravedlivými mezi národy“, neboli lidmi, kteří byli oceněni za záchranu Židů před holokaustem.

František je třetím papežem v řadě, který do Osvětimi přijel. Na rozdíl od svých předchůdců, Poláka Jana Pavla II. a Němce Benedikta XVI. se rozhodl nepronést tady žádnou promluvu, což s velkým uspokojením přijali židovské obce v Polsku, Německu a Itálii. Papež se na tomto místě pouze tiše modlil a rozmlouval s přeživšími.

Osvětim byla největším vyhlazovacím táborem, který nacistické Německo zřídilo, a stala se jedním ze symbolů holokaustu. Zatímco zpočátku sloužil tábor především k likvidaci polské elity a politických vězňů a příslušníci SS v něm vyvražďily nejméně 150 tisíc Poláků, od roku 1942 byl nástrojem masového vyhlazování Židů. V jeho plynových komorách zahynulo na milion evropských židů, ale také 23 tisíc Romů, 15 tisíc sovětských válečných vězňů a desetitisíce lidí dalších národností. Mezi mučedníky z Auschwitz patří polský minorita sv. Maxmilián Kolbe a karmelitka židovského původu sv. Terzie Benedikta od Kříže, občanským jménem Edith Steinová, prohlášená v roce 1999 za spolupatronku Evropy.

Pobožnost Křížové cesty ve znamení milosrdenství

V pátek odpoledne papež František navštívil ve čtvrti Prokocim univerzitní pediatriickou nemocnici, kde pozdravil 50 malých pacientů, jejich rodiče, lékaře a ošetřovatele.

V šest hodin večer přijel papež František na hlavní dějiště Světových dní mládeže, na krakovské pláně Błonia, aby se spolu s mladými účastníky Křížové cesty. Program zahrnující různá představení, filmy, svědectví, modlitby a zpěvy začal už o tři hodiny dříve. Samotná pobožnost Křížové cesta byla pojata jako Cesta milosrdenství. K tradičním zastavením bylo přičleněno čtrnáct skutků tělesného a duchovního milosrdenství. Kříž si přitom předávali členové různých církevních hnutí, sdružení a komunit věnujících se rozmanitým aspektům charitativní činnosti, například Společnost pro pomoc bezdomovcům, akce „Okno života“ pro svobodné matky a jejich děti, komunita Archa pro mentálně postižené, sdružení „Bárka“ pro resocializaci propuštěných vězňů a další.

Papež František ve své promluvě na závěr pobožnosti odpovídal na palčivou otázku: „Kde je Bůh?“, kterou si člověk klade tváří v tvář utrpení. V návaznosti na Ježíšova slova z 25. kapitoly Matoušova evangelia: Měl jsem hlad, a dali jste mi najíst....,

Páteční křížová cesta na Světových dnech mládeže

„Tato Ježíšova slova jsou odpovědi na otázku, která v našich myslích a srdcích zní neustále: „Kde je Bůh?“. Kde je Bůh, je-li ve světě zlo, existují-li hladoví, žíznící, bezdomovci, uprchlíci a utečenci? Kde je Bůh, když nevinní lidé umírají násilím, terorismem a válkami? Kde je Bůh, když neúprosné choroby lámou životní a citové vazby? Nebo když jsou děti zneužívány a ponižovány a trpí vážnými patologiemi? Kde je Bůh ve vztahu k těm, kdo strádají na duši a trápí je pochybnosti? Existují otázky, na které lidské odpovědi neexistují. Můžeme jenom hledět na Ježíše a ptát se Je. A Ježíšova odpověď zní: „Bůh je v nich“. Ježíš je v nich, trpí v nich a je s každým hluboce sjednocen. Je s nimi sjednocen natolik, že tvoří takřka „jedno tělo“.“

Ježíš se rozhodl sjednotit s bratry a sestrami zkoušenými bolestí a úzkostmi, vydal se na Kalvárii a zemřel na kříži. S odanou láskou nese na sobě a v sobě morální a duchovní rány celého lidstva. Objetím kříže objímá Ježíš nahotu a hlad, žízeň a samotu, bolest a smrt mužů a žen všech dob.

„Lidstvo dnes potřebuje muže a ženy a zejména mladé jako jste vy, kteří nechtějí žít svůj život polovičatě, nýbrž mladé lidi, kteří jsou připraveni vydat svůj život v nezištné službě nejchudším a nejslabším bratřím, v následování Krista, který sám sebe daroval pro naši spásu. Na zlo, utrpení a hřích může Ježíšův mučedník odpovědět jedinečně sebedarováním, včetně darování vlastního života podle Kristova vzoru – takový je postoj služby. Pokud někdo, kdo se nazývá křesťanem, nežije, aby sloužil, pak neslouží životu. A svým životem zapírá Ježíše Krista.“

Pán vás zve, abyste přijali postoj služby za vlastní a byli známením Jeho milosrdné lásky pro naši dobu, pokračoval Svatý otec. Ke splnění tohoto poslání vám ukazuje cestu osobního závazku a sebeobětování – je to cesta kříže.

Ve svatyni Božího Milosrdenství a chrámu svatého Jana Pavla II. v Łagewnikách

Předposlední den svého polského pobytu sobotu 30.července zahájil Petrův nástupce v místech, odkud se do světa začala šířit nově požímaná učta k Božímu milosrdenství – krakovské čtvrti Łagiewniki. Ve zdejších klášteře prožila poslední léta života du

chovní spoluzakladatelka kongregace, mystička Marie Faustyna Kowalská (1905-1938), řeholnice, které Ježíš světil nové formy účtování Božího milosrdenství slovem, skutkem a modlitbou: obraz Krista s nápisem: *Ježíši, důvěřuji Ti*, svátek Božího Milosrdenství připadající na první neděli po Velikonocích, korunku k Božímu Milosrdenství a modlitbu v hodině Milosrdenství, tedy o třetí hodině odpolední.

Vedle původního kláštera byl postaven nový poutní komplex s bazilikou Božího milosrdenství a o kilometr dále vyrostl po smrti Karola Wojtyły jiný nový kostel zasvěcený sv. Janu Pavlu II. Oba rozsáhlé celky odděluje louka, zvaná „zpovědní“. Po celou dobu trvání Světových dní mládeže byla totiž poseta zpovědnicemi pod širým nebem. Papež František v chrámu Božího milosrdenství vyzpovídal v italštině, francouzštině a španělštině celkem osm lidí – pět mladých mužů, dvě dívky a jednoho kněze. Jeho návštěvu zakončila soukromá adorace Nejvyšší svátosti.

Následně papež v kostele sv. Jana Pavla II. slavil mši svatou pro zástupce kněží, řeholníků a řeholnic, zasvěcené osoby a seminaristy. Polsko je zemí s největším počtem duchovních povolání v Evropě – na kněžství se zde v současné době připravuje téměř čtyři tisíce mladých mužů. Celkový počet kněží v Polsku převyšuje třicet tisíc, čímž na jednoho kněze připadá zhruba tisíc věřících.

Navzdory této hmatatelné náboženské praxi papež neváhal důrazně poukázat na radikalitu duchovního povolání: „Kdo si volí Krista, neľubuje si v pohodlí, které oslabuje evangelizaci; neplytvá časem, aby si plánoval jistou a dobře placenou budoucnost.“ V kázání rozvinul myšlenku z Janova evangelia (Jan 20, 21): „*Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás...*“

Odpoledne papež vykonal soukromou návštěvu u Krakovských jezuitů, kde se setkal se třiceti členy řádu a strávil s nimi asi 40 minut v družném rozhovoru.

Modlitební vigilie s papežem Františkem

V sobotu 30. července se na prostranství *Campus Misericordiae* na předměstí Krakova, v obci Wieliczka, sešlo 1 milion lidí na modlitební vigilii Světového setkání mládeže. Večerní program, mnohými považovaný za vrchol oslav Světového dne mládeže, začal představením, jehož pět částí ztvárnilo problémy a výzvy mladých lidí. Působivými zastaveními s názvy - *víra pochybujícím, naděje malomyslným, láska k hostejným, odpuštění těm, kteří nám ublížili a radost smutným* - provázela přítomnost osoby sv. Faustýny, jako prostřednice Božího působení.

Zastavení byla proložena třemi svědectvími. První promluvila dívka z Polska o svém obrácení po uzdravující zkušenosti svátosti smíření a dotyku Božího milosrdenství. Jako druhá vystoupila dívka ze Sýrie. Popsala situaci strachu a nejistoty zachvacující její domov, bolest, kterou musí místní snášet, zvláště ze smrti blízkých následkem probíhající války. I ona se zlomeným hlasem přiznala ztrátu svého přítele. S vyznáním víry a naděje v Boha pak přítomné poprosila o modlitbu. Jako poslední se světil mladý muž z Paraguaye, který se díky Božímu slovu zbavil drogové závislosti a mohl začít nový život.

Papež František promlouvá na sobotní vigilii

Nakonec se ujal slova sám papež František. Nejdříve se připojil k modlitební výzvě za všechny trpící válkou: „*Bolest a válka už nejsou něčím anonymním. Pro nás už to není jen pouhá zpráva z tisku. Mají jméno, tvář, dějiny a blízkost,*“ řekl a zdůraznil: „*Nic neospravedlňuje prolití krve bratra. Není nic cennějšího než bratr, kterého máme před sebou.*“ Odpověď křesťana, pokračoval, není „*přemáhání nenávisti ještě větší nenávistí, násilí ještě větším násilím, teroru ještě větším terorem. Naše odpověď tomuto světu ve válce se nazývá bratrství! Nazývá se společenství! Nazývá se rodina!*“ Pak upozornil na paralyzující moc strachu. Strach totiž vede do uzavřenosti, do pocitu ochromení, pocitu, že na tomto světě už není prostor ke snění, tvořivosti a životu vůbec. Popsal ale ještě jeden zvláštní a nebezpečnější druh paralýzy; označil ho za „*směšování štěstí a pohovky*“. Vysvětlil ho jako „*víru v to, že ke štěstí je potřeba jen dobré pohovky, pohovky, která nám umožní spočinout v pohodlí, klidu a zajištěnosti. (...) Jedná se o pohovku proti každému typu bolesti a bázní. Pohovka, která nás uzavírá doma, bez námahy a starostí. (...) Velice pozvolna, aniž si to uvědomujeme, usínáme. Jsme rozespálí a omámeni.*“ A pokračoval: „*Nepřišli jsme na svět vegetovat, mít se pohodlně a dělat ze života pohovku, která nás uspává. Naopak. Přišli jsme kvůli něčemu jinému, abychom zanechali stopu. Je velice smutné projít životem a nezanechat žádnou stopu. Když ale volíme pohodlí, tím, že zaměňujeme štěstí za spotřebu, pak cena, kterou zaplatíme, je velmi, ale velmi vysoká. Ztrácíme svobodu. Nejsme svobodní.*“ Vyzval přítomné mladé, aby měli odvahu být svobodní, rozhodovat sami o své budoucnosti, jít do rizika: „*Bůh od tebe něco očekává, Bůh od tebe něco chce. Zve tě a přichází proto, aby otevřel všechno to, co tě uzavírá. Chce ti ukázat, že s tebou může být svět jiný. Pokud ze sebe nevydáš to nejlepší, svět nebude jiný. (...) On chce tvé ruce, aby dále utvářel svět. Volá tě, abys nechal v životě stopu, která poznamená dějiny. (...) Mějte odvahu nás učit, že je snadnější budovat mosty než zdi. Potřebujeme se to naučit.*“ Promluvu pak František ukončil slovy: „*Ať Bůh požehná vašim snům.*“

Následovala adorace doprovázená modlitbou Korunky Božího milosrdenství a ukončení společného programu s papežem svátostným požehnáním. V Campusu účastníci po skončení vigilie přenocovali pod širým nebem do druhého dne.

Nedělní mše svatá papeže s mladými

Papež František završil oslavy Světového dne mládeže v Krakově nedělní mší svatou 31.července. K mladým účastníkům se v tento den připojili i další poutníci, podle organizátorů tak celkový počet přítomných přesáhl dokonce 2 miliony.

Při své promluvě papež navázal na příběh z Lukášova evangelia, příběh o setkání Ježíše se Zacheem v Jerichu. Upozornil na tři překážky, kterým musel Zacheus čelit proto, aby k setkání s Kristem mohlo vůbec dojít. Ty jsou pokušeními i pro dnešního člověka: připadat si příliš malý, ochmout ostychem a být konfrontován s 'reptajícím zástupem'.

„Také dnes nám hrozí, že zůstaneme daleko od Ježíše, protože se necítíme na výši, protože o sobě máme nízké mínění. Je to nemalé pokušení. Ale my jsme děti Boží. Toto je naše identita: jsme milované děti Boha!“ řekl František a pokračoval: *„Bůh nás miluje takové, jaci jsme a žádný náš hřích, poklesek či pochybení nezmění jeho mínění. Pro Ježíše, jak ukazuje evangelium, není nikdo podřadný a vzdálený, nikdo není bezvýznamný, ale všichni jsme milovaní a důležití. Ty jsi důležitý a Bůh počítá s tebou, s takovým jaký jsi, nikoliv kvůli tomu, co máš. V jeho očích nemá žádnou cenu, co si oblékáš nebo mobil, který užíváš. Nezajímá ho, zda jdeš s módou, ale zajímáš ho ty, takový jaký jsi. V jeho očích máš plamost a tvoje hodnota je nedocenitelná.“*

To, jak se Zacheus zachoval, je aktuálním návodem k dosažení radosti i pro dnešního člověka, upozornil František: *„Zacheus riskoval a vydal se všanc a to je tajemství radosti i pro nás, nezháset hezkou zvědavost, ale vydat se všanc. Protože život nelze zavírat do zásuvky. Na Ježíše nelze čekat v sedě se založenýma rukama. Tomu, který nám dává život nelze odpovědět myšlenkou nebo pouhou SMSkou.“*

K závěru papež povzbudil mladé k tomu, aby ani po příjezdu domů neochabli v nadšení pro Ježíše, protože on se s nimi chce setkávat právě v jejich každodenním životě, nikoliv skrze vzpomínky. *„Nezastavujte se na povrchu věci a nedůvěřujte světské liturgii zdání, v naličení duše, aby budila lepší vnějškový dojem. Dobře ale instalujte ta nejstabilnější připojení: tedy srdce vidoucí a neúnavně předávající dobro. A tu radost, kterou jste od Boha zadarmo dostali, prosím vás, zadarmo nezištně dávejte dál, protože mnozí na ni čekají. Čekají ji od vás.“*

Papež František ještě před závěrečným požehnáním prozradil místo dalšího Světového dne mládeže – v roce 2019 se setkání uskuteční v Panamě.

Závěr Světových dnů mládeže.

V závěru Světového dne mládeže se v neděli odpoledne papež František setkal s 20 tisíci dobrovolníky, kteří se podíleli na organizaci setkání. Ve spontánně vedeném dialogu vybídl mladé, aby pamatovali na své kořeny a v přítomnosti jednali s odvahou.

Papež František poděkoval všem dobrovolníkům za jejich *„nasazení a obětavost, s kterými doprovázeli a sloužili tisícům mladých poutníků“*, ale i za to, že věnovali mnoho času modlit-

Papež mezi mladými na závěrečné cestě

bě. Setkání v krakovské Tauron Aréně, které doprovázel bouřlivý potlesk, ale i častý smích přítomných, bylo posledním bodem programu cesty papeže do Polska.

Římský biskup odložil předem připravený projev, protože *„dlouhý pět stran a tedy trochu nudný“*, a k mladým mluvil spíše ve španělštině. Mladí jsou podle něj nadějí pro budoucnost, avšak s dvěma podmínkami: Mít paměť a jednat s odvahou.

„První podmínkou je mít paměť; klást si otázku, odkud přicházím. Paměť svého lidu, paměť své vlastní životní historie. (...) Mladý člověk bez paměti nemůže být nadějí budoucnosti. Je to jasné? Někdo řekne: ‚Otče, ale jak to udělat, abych měl paměť?‘ – Mluv se svými rodiči, mluv s dospělými, ale především se svými prarodiči. Je to jasné? Chcete-li být nadějí budoucnosti, musíte převzít pochodeň svého dědy a babičky. Je to jasné?“ řekl František.

„Slibujete mi, že při přípravě Panamy budete mluvit více s svými prarodiči? (mladí odpovídají: ano) A pokud prarodiče již odešli na věčnost, budete mluvit se starými lidmi a ptát se jich (odpovídají: ano) Ptejte se jich, protože oni jsou moudrostí lidu,“ vyzval také papež.

Druhou podmínkou je podle Františka mít odvalu a nezapomínat se v přítomnosti. Římský biskup připomněl mladým grafika z týmu Světového dne mládeže v Krakově Macie Cieslu, který zemřel po nemoci krátce před začátkem akce. *„Měl odvalu, odvalu neustále bojovat i za těch nejhorších podmínek. Tento mladík tu dnes není, ale zasel naději budoucnosti. Pro přítomnost je tedy třeba odvaha. Pro přítomnost je třeba co? (mladí odpovídají: odvaha) Smělost, odvaha. Je to jasné?“*

„Já nevím, zda budu v Panamě, ale mohu vás ujistit o jedné věci: že Petr v Panamě bude,“ uzavřel František s odkazem na úřad papeže, který je nástupcem svatého Petra. *„A Petr se vás zeptá, jestli jste mluvili se svými prarodiči, jestli jste mluvili se starými lidmi, abyste měli paměť, jestli jste měli odvalu a smělost čelit situacím a jestli jste zasévali pro budoucnost. A Petre, trovi odpovíte: (odpovídají: ano). Jasné?“*

Po závěrečném ceremoniálu na letišti v Krakově-Balicích odletěl papež zpět do Říma.

Podle zpráv Rádía Vatikán
České biskupské konference

Generální konzulát České republiky v Chicagu

Vás srdečně zve

České oslavy

zásluh Chicagské univerzity o českou státnost

na počest prezidentů Tomáše Garrigua Masaryka
a Edvarda Beneše, jejich hostujících profesorů

slavnostní projev
Lubomír Zaorálek
ministr zahraničních věcí České republiky

čestní hosté

Daniel Diermeier, děkan Chicagské univerzity
Charlotta Kotíková, pravnučka prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka
Frances Crane Manson, pravnučka Charlese Crana

hudební vystoupení

Ivan Král, držitel ceny Grammy

obnovení Masarykova klubu

recepce

pátek, 23. září 2016, 18 hod.

Cloister Club and Library-Lounge, University of Chicago

Ida Noyes Hall, 1212 East 59th Street, Chicago, Illinois 60637

Vstup volný

Kapacita je omezena. Místa je možné rezervovat na:
rsvp.cgchicago@gmail.com nebo 312 861 1037, ext. 100

Aktuální program je k dispozici na www.mzv.cz/chicago

Na tuto oslavu naváže ve dnech 24. a 25. září 2016 tradiční Moravský den,
největší česká folklórní prezentace v širokém okolí.
www.unitedmoraviansocieties.org

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with

Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

Other Funeral Home locations

available upon request

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

*Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service*

České rádio v Chicagu

Vás zve k poslechu hezké hudby
a zpráv z naší české komunity

**na rádiové stanici
WCEV 1450 AM**

*každou neděli od
9 do 10 hodin dopoledne*

a na Internetu www.wcev1450.com

Vlasta Kučerová

Telefon: 773 - 751 8022

E-mail: Vlasta@czechoslovakradio.com

CZECH CATHOLIC UNION

**5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127**

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Robert L. Cermak, President

Chicago Representatives

Loretta Moravec
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

**Srdečně Vás zveme na přednášku
o zdravotních službách**

Oak Street Health from Berwyn

**Přednáška se uskuteční
v klubu České misie**

9415 Rochester Ave. Brookfield, IL 60513

ve středu 14.září 2016 v 1.30 po obědě

Pracovníci zdravotního střediska
Vám podají informace
o nových zdravotních službách
speciálně pro seniory:
– lékaři
– dovoz na středisko
– zajištění léků a další

Bližší informace podá **Luboš Mrština**
708 – 925 1015

Bolestná vzpomínka

*4. září 2016 tomu budou čtyři roky, kdy byl
Všemohoucím Bohem povolán na věčnost
náš milovaný manžel, tatínek a dědeček, pan*

Josef Přitasil

Narodil se 19. prosince 1925 v Miřeticích v Čechách
Byl členem a funkcionářem řady
krajanských organizací v Chicagu,
byl předsedou Národního svazu Českých katolíků,
byl dlouholetým členem České misie v Chicagu.
Zemřel 4. září 2012
Je pochován na hřbitově Panny Marie
Královny nebe v Hillside, IL

*Kéž mu dá Pán věčné odpočinutí.
Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenu v modlitbě.*
manželka Růžena Přitasil
dcery Rosemarie a Jane
a synové Joseph a John s rodinami

Vděčná vzpomínka

*30. září 2016 uplyne šestnáct let od chvíle, kdy byl Pánem
života a smrti povolán na věčnost náš milovaný manžel,
tatínek, bratr, strýc a přítel, pan*

Julius Maňkoš

Narodil se 12. srpna 1933 v Kapušanech u Prešova na Slovensku a pocházel z pěti dětí. Hluboce věřící rodiče mu vstúpili do srdce víru v Boha a lásku k lidem, které jej provázely po celý život. Po okupaci Československa Sovětskou armádou v roce 1968 odešel se svou rodinou za svobodou do USA. Zde prošel mnoha zaměstnáními a jako starostlivý otec se pečlivě staral o svou manželku a tři syny. Mimo to byl aktivní v mnoha krajanských organizacích. Celý život byl poznamenán hlubokou vírou v Boha a vroucí láskou k Panně Marii. V naší krajanské komunitě v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru po dlouhá léta konal službu lektora a kostelníka. Jeho tělo nyní odpočívá v milované rodné zemi na Slovensku v Prešově.

*Mše svatá za spásu jeho duše bude obětována v sobotu
8. října 2016 v 6.30 večer v kostele České misie v Brookfieldu.
Děkujeme všem, kdo si na našeho milovaného manžela,
tatínka a bratra spolu s námi vzpomenu v modlitbě*
Mária Maňkošová, manželka
Ján, Juraj a Nik, synové
Mária Wachutová, sestra
Ladislav Maňkoš, bratr

Vroucí vzpomínka

*Letos 2. září 2016 uplyne již dvanáct let,
kdy nás opustil milovaný manžel,
otec a dědeček pan*

Josef Hrudkaj

narozený v Tuří Remetách na Podkarpatské Rusi.
Jeho popel je uložen na hřbitově
Královny Nebes v Hillside, IL

*Mše svatá za něho bude obětována v sobotu 10. září 2016
v 6.30 večer v kostele České misie v Brookfieldu.
Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenu s námi.*

S láskou věrně vzpomínají
Anežka Hrudkajová, manželka
syn Tony s rodinou
dcera Anežka s rodinou

Česká Misie v Chicagu

Vás srdečně zve na tradiční

Pout' na Holy Hill

*na Svatý Kopeček ve Wisconsinu
v neděli 2. října 2016*

*Odjezd autobusu v 9.00 hod. ráno
z parkoviště mezi Home Depot a Best Buy
140 Countryside Plaza, Countryside, IL 60525
Na ulici LaGrange směrem na jih mezi 55th Street*

*a Joliet Road po pravé straně
v 11.30 hod. dopoledne křížová cesta
potom možnost svaté zpovědi
oběd individuálně v místní kafeterii*

*ve 2.00 hod. odpoledne
česká mše svatá v dolním kostele
a po ní pobožnost v kapli Panny Marie
Cena autobusového zájezdu: \$ 30.00*

Bližší informace a přihlášky:
Mons. Dušan Hladík - Telefon (708) 255 5117
Božena Tomečková - Telefon (708) 354 3618

Srdečné blahopřání

*Naš milý a stále optimistický manžel,
pracovitý a obětavý tatínek,
laskavý a milující dědeček*

Josef Buček

se letošního 14. září dožívá 90 let svého života

Táta má narozeniny, my máme přání jediný:

*„Šťěstí, zdraví, štěstí, zdraví,
hlavně to zdraví...“*

Dobré je, že jsi na světě, koukni jak rádi máme tě:

*„Šťěstí, zdraví, štěstí, zdraví,
hlavně to zdraví...“*

Zvedněme číše, do velké výše a připijme mu:

*„Šťěstí, zdraví, štěstí, zdraví,
hlavně to zdraví...“*

Milému tatínkovi a dědečkovi s láskou

manželka Libuše
syn Pavel s manželkou Alison
a vnoučata Vincent a Josefína
syn Ondřej s manželkou Sarah

*Připojujeme se k blahopřání rodiny
a dlouholetému členu naší České misie
děkujeme za obětavou pomoc při mnoha
náboženských a kulturních akcích.*

*Milý Josefe, kéž Vám dobrotivý Bůh žehná
do mnohých dalších let Vašeho života,
kéž Vám snoubenec Panny Marie a
pěstoun Ježíše Krista a Váš patron svatý Josef
vyprosí dostatek sil, stálou svěžest,
životní optimismus a další potřebné milosti
k práci i všemu ostatnímu, co máte ještě před sebou...*

*Mons. Dušan Hladík
a přátelé z České misie v Chicagu*

Výbor Českých Katolíků v Clevelandu
Vás srdečně zve na

Den sv. Václava

v sobotu 1.října 2016

v kostle sv. Jana Nepomuckého
křižovatka East 50th a Fleet Avenue
bude ve 4:00pm

Slavnostní mše svatá,
kterou celebruje biskup Roger W. Gries, O.S.B.

potom bude následovat

v české Národní Hale
4939 Broadway Avenue

Tradiční česká večeře

vepřo, knedlo, zelo
bude otevřen cash bar
hrát bude Hronkova dechová hudba

Vstupenky pouze v předrodeji
\$ 16.00 za osobu

Vstupenky a informace
Amy Bican 216 - 641 9128

Uložte si do kalendáře

Česká misie v Brookfieldu
pořádá ve svém klubu tradiční

OCTOBER FEST

v sobotu 15. října 2016
od 4.00 odpoledne do půlnoci i déle

Bude se točit několik druhů piva.

Bude výborné domácí jídlo.

Bude dobrá zábava. hudba a zpěv.

Vstup volný

Všechny srdečně zveme!

Omlouváme se za pozdní vydání Hlasů národa

Při tisku tohoto čísla časopisu se porouchala naše tiskárna
a 14 dnů jsme čekali na náhradní součástky a opravu.

Děkujeme za pochopení.

Česká Katolická misie sv. Cyrila a Metoděje

Vás srdečně zve na slavnostní Bohoslužbu

v sobotu 24. září 2016 ve 3.00 odpoledne

v kostele 9415 Rochester Ave. Brookfield, IL 60513

Mši svatou s udělováním svátosti biřmování

bude sloužit Mons. Václav Malý, biskup z Prahy

současně s Mons. Petrem Esterkou, naším krajským biskupem z Kalifornie

Potom následuje pohoštění a beseda s našimi hosty v klubu misie.

Vděčná vzpomínka

29. září 2016 tomu bude rok, co odešel k věčnému Veleknězi
do svatyně nebeské náš milovaný duchovní Otec

Fr. Odilo Crkva, OSB

Křestním jménem František Crkva se narodil 23. února 1926 v malé vesnici
Brtnice u Jihlavy na pomezí Čech a Moravy. Pocházel z chudobné rodiny.

Pod patronátem benediktinů mohl vystudovat gymnázium. V roce 1945
vstoupil do benediktinského řádu v klášteře v Emauzích v Praze.

Zde složil řeholní sliby 11. července 1947 a přijal řeholní jméno Odilo.

V Římě absolvoval studia telogie a gregoriánského zpěvu a kompozice.

Zde byl také vysvěcen 26. července 1953 na kněze. Kvůli vládnoucímu
komunistickému režimu se nemohl vrátit do vlasti a působil jako kněz v Itálii.

V roce 1959 opat Ambrož Ondrák pozval Otce Odila do benediktinského
kláštera sv. Prokopa v Lisle u Chicaga v USA. Zde strávil zbytek života.

Působil jako profesor na místní benediktinské univerzitě.

Protože ovládal několik cizích jazyků dělal též opatského korespondenta.
V klášteře konal dlouhá léta službu varhaníka. Byl vyhledávaným zpovědníkem,
pro krajany z okolí sloužil každý měsíc české mše svaté.

Obětavě vypomáhal v naší České misii v Chiagu.

Na věčnost byl povolán ve věku nedožitých 90. let 29. září 2015.

Slavné vzkříšení očekává na klášterním hřbitově v Lisle.

**Vzpomínkovou mši svatou za něho budeme obětovat v České misii v Brookfieldu
na svátek sv. Václava ve středu 28. září v 10.30 dopoledne.**

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenete v modlitbě

Mons. Dušan Hladík a krajané z České misie

77. MORAVSKÝ DEN

Polky
Valčíky
Moderní

Vystupují
skupiny
Dospělých
a Děti

Neděle 25. září 2016

Mše svatá bude později až v 10.30 dopoledne

Hlavní celebrant bude biskup Mons. Václav Malý z Prahy

Vstup na mši svatou je VOLNÝ

2.00 odpoledne – Kulturní program

Potom následuje taneční zábava

Lithuanian World Center

14911 127th Street, LEMONT, IL 60439

Dar \$ 20.00 na osobu

V předvečer v sobotu 24. září 2016 od 8.00pm

Taneční zábava

Hraje Kapela Vysočina

Dar \$ 20.00 na osobu

Pro více informací navštivte naše webové stránky:

www.UnitedMoravianSocieties.org

700 roků od narození Císaře a krále Karla IV. (5)

22. Český král Václav IV. na římsko-německém trůně

Myšlenkou prosadit na římsko-německý trůn svého nejstaršího syna a dědice Václava IV. se Karel IV. zabýval pravděpodobně už brzy po připojení Braniborska k Zemím koruny české. Nebyl to úkol jednoduchý. Karel IV. musel kurfiřty hodně přesvědčovat a uplácet je penězi, privilegii a všelikými výhodami. Také Václav IV. musel říšským knížatům slibovat, že pokud bude zvolen, že jim potvrdí všechna jejich dosavadní císařská a královská práva a privilegia.

Toužebně očekávaná chvíle pro Karla IV. a jeho syna Václava IV. nastala dne 10. 6. 1376. Toho dne byl už dříve korunovaný český král Václav IV. zvolen jednomyslně králem Svaté Říše Národa Německého. Pro Václavovo zvolení hlasoval jeho otec císař a král Karel IV., mohučský arcibiskup Ludvík, trevírský arcibiskup Kuna, kolínský arcibiskup Fridrich, rýnský falckrabě Ruprecht Starší, braniborský markrabě Zikmund Lucemburský a saský vévoda Václav. Necelý 1 měsíc poté se dne 6. 7. 1376 konala v katedrále v Cáchách slavnostní korunovace Václava IV. na římsko-německého krále! Po Václavově boku stál jeho otec císař a král Karel IV. a jeho nevlastní matka císařovna a královna Alžběta Pomořanská, oba v plném lesku svého najestátu. Václavovi IV. bylo tehdy pouhých 15 roků. Jeho vlastní matka Anna Svídnická zemřela cca před 14ti roky, roku 1362.

Ne všechny země tehdejšího Německa pochopily plně a včas to, co se od nich v dané chvíli očekávalo. Rebelující města ve Švábsku musel Karel IV. donutit vojenským zásahem když chtěl dosáhnout toho, aby vzdala hold vracejícímu se jeho synu, římsko-německému králi Václavu IV. Aby se tak stalo musela se Karlova vojska předtím zmocnit města Ulmu a vyplnit jeho okolí. Potom už šlo všechno hladce...

23. Poslední cesta Karla IV. do Francie

V předchozí kap. 20 jsme zmínili rozhodnutí papeže Urbana V. vrátit sídlo hlavy Církve Římsko-katolické do Říma, a také jeho návrat zpět do Avignonu těsně před svou smrtí. Po mrti Urbana V. byl papežem zvolen Pierr Roger de Beaufort, synovec někdejšího papeže Klementa VI. Byl tedy rolem (také) Francouz. Přijal jméno Řehoř XI. (1370–1378). Byl to člověk ctnostný, velmi citlivý, ale nepevného zdraví. Prvních 7 let ve funkci papeže sídlil v Avignonu. Teprve až na naléhavé prosby sv. Kateřiny Sienské a sv. Brigity Švédské, aby opustil Avignon a usadil se nastálo v Římě, odhodlal se roku 1377 k trvalému pobytu v Římě. Byl zde uvítán velkou radostí. Jeho rezidenci se stal Vatikán, který zůstal

Císařem a králem Karlem IV. tolik milovaný syn, dvojnásobný král Václav IV.

sídlím řádným způsobem zvolených papežů až do dnešních dnů. Je zajímavé, že to byl nejen poslední řádným způsobem zvolený papež, který po jistý čas dobrovolně sídlil v Avignonu, ale také poslední papež francouzské národnosti.

Císař Karel IV. si uvědomoval, že případný konflikt osoby římského papeže s většinou málo či zcela nespokojenými francouzskými kardinály by mohl vést k otevřenému rozkolu, k papežskému schizmatu. Také ho trápilo případné následnictví po uherském a nyní také polském králi Ludvíkovi I. Velikém. Jmenovaný král Ludvík totiž zasnoubil svoji dceru Kateřinu s francouzským princem Ludvíkem Orleánským. Francouzský dvůr od těchto zasnub očekával, že se Ludvík Orleánský, kromě přislíbené vlády v Neapolsku a v Provinci, ujme později také vlády v Uhrách. Přes svůj už dosti pokročilý věk, přes problémy s trvale poškozenou páteří a se zraněními v obličeji a přes svoje onemocnění dnou se Karel IV. rozhodl putovat spolu se svým synem Václavem IV. do Francie.

Karel IV. se svým synem Václavem IV. vjíždí roku 1377 do Cambrai ve Francii

Do Francie Karel IV. se svým synem Václavem IV. putoval přes město Cáchy, kde si před další cestou odpočinul. Francouzské hranice překročil dne 20. 12. 1377 poblíž města Cambrai. Do francouzského města Cambrai vjel se svým reprezentačním doprovodem po boku svého syna slavnostně dne 22. 12. 1377. Francouzský král Karel V. poslal svému strýci a oběma vznešeným hostům naproti výkvět francouzského panstva a rytířstva. Král byl informován mj. o tom, že císaře trápí jeho starší úrazy a dna, proto poslal jeden ze svých osobních vozů, tažený bílými koňmi, a také nosítka. Po další namáhavé cestě dorazili oba vznešení hosté do Saint-Denis, který je dnes součástí Paříže. V místním kostele se Karel IV. postupně zastavil u náhrobních kamenů těch předních osobností, které znal ze svého francouzského pobytu v časech svého dětství a raného mládí. Byli zde pohřbeni mj. francouzský král Karel IV. Francouzský, zvaný též Sličný (1322–1328), jeho 2. manželka Marie Lucemburská, která byla Karlovou tetou, dále Jana z Evreux, 3. manželka téhož francouzského krále Karla IV., aj. Do hlavního města Paříže vstoupil Karel IV. a jeho syn Václav IV. s celým doprovodem za mimořádných bezpečnostních opatření.

Císař Karel IV. byl mimořádně unavený, proto se slavnostní večeře na uvítanou účastnil až 3. den po svém příjezdu. Během toho večera shlédnul slavnostní divadelní představení, které mělo připomenout události z konce 11. století, kdy Godefroy z Bouillonu dobyl město Jeruzalém. Hovořil zde s francouzským králem Karlem V. o rozdělení sfér vlivu v Evropě a o přemístění sídla papeže z Avignonu do Říma. Zajisté Karel IV. argumentoval skutečností, že apoštol sv. Petr, Ježíšem Kristem jmenovaná hlava celé křesťanské církve, ke konci svého života žil a byl popraven ne v Avignonu, ale v Římě! Tehdy se také hovořilo o tom, že by polská koruna měla v budoucnu připadnout Zikmundovi Lucemburskému, nejstaršímu synovi vzešlému z manželství císaře a krále Karla IV. a jeho 4. manželky Alžběty Pomořanské.

Karel IV., jeho syn Václav IV. a francouzský král Karel V. na banketu v Paříži

(Zikmund Lucemburský nakonec získal ne polský, ale uherský trůn). Poté odpluli lodí do Saint Pole, do paláce krále ven, kde se slavnostního setkání účastnilo mnoho pánů, rytířů a urozených dam. Císař a král Karel IV. si přál vidět vévodkyni z Bourbonů Izabelu z Valois, švagrovou ze stran jeho zemřelé 1. manželky Blanky z Valois. Byla to tehdy u poslední žijící osoba, se kterou se Karel setkal ve svém dětství ve Francii. Protože od té doby uplynula dlouhá doba, císař Karel IV. Izabelu z Valois téměř nepoznal. A potom u následovala cesta domů. Oba panovníci putovali přes Lucemburk a Norimberk. Do Prahy se oba šťastně vrátili v dubnu roku 1378.

24. Poslední rok Karlovy vlády, papežské schizma a smrt Karla IV.

Po návratu z Francie došlo k tomu, čeho se Karel IV. tak obával, totiž k papežskému schismatu. Po smrti papeže Řehoře XI. se v Římě shromáždili kardinálové, aby zvolili nového papeže. Římané se bouřlivě domáhali zvolení Říman nebo alespoň Itala. To aby měli větší jistotu, že se novopepě už nevrátí do Avignonu. Zvolen byl 8. 4. 1378, už během 1. dne konkláve, Bartolomeo di Prignano, arcibiskup v italském přístavu Bari, dnes hlavním městem oblasti Apulia. Přijal jméno Urban VI. (1378–1389). Dne 9. 4. 1378 byl slavnostně uveden do úřadu, 18. 4. 1378 byl korunován papežskou tiarou.

Hned v následujících dnech ukázal Urban VI. svoji pravo povahu. Byl to muž nezkrotného temperamentu, velíkášsky ke kardinálům se choval nanejvýš urážlivě. Dovolil jim pro od nynějška pouze jedno jídlo denně! Postupem doby přechročil všechny meze zdravého rozumu a projevoval všechny známky duševní choroby. Už na jaře téhož roku 1378 byl jasné hlavně francouzským kardinálům, kteří ho také volili, že pontifikát Urbana VI. nebude únosný. Po dlouhém uvažo-

vání se Urbana VI. dne 2. 8. 1378 zřekli! Za týden nato, dne 9. 8. 1378, vydali pro všechny křesťany manifest, ve kterém Urbanovu volbu prohlásili za neplatnou a papežský stolec za uprázdněný. Jako důvod uvedli obrovský tlak na ně ze strany římského obyvatelstva. Ve skutečnosti však zřejmě rozhodla Urbanova pomatenost. Dne 20. 9. 1378 zvolilo apoštolské kolegium, svolané do italského Fondi, papežem kardinála Roberta Ženevského, který přijal jméno Klement VII. (1378–1394). Nového papeže uznalo i těch několik málo italských kardinálů, kteří se volby ve Fondi neúčastnili. Tím začalo „velké západní schizma“. Dnes je tento Klement VII. považován za vzdoro-papeže.

Ani dnes však nedokážeme s jistotou říci, kdo byl v těch smutných časech právoplatným papežem. Protože Urban VI. exkomunikoval Klementa VII. a jeho stoupence, učinil Klement VII. totéž. Bylo tak dočasně exkomunikováno veškeré západní křesťanstvo! A protože se Klement VII. neudržel v Itálii ani za pomoci ozbrojených sil, přenesl svoje sídlo v červnu 1379 do města Avignonu. Roku 1385 se král Karel Neapolský podílel na spiknutí několika kardinálů z jeho království proti Urbanu VI.. Chtěli dát papeže Urbana VI. pod kuratelu. Urban VI. krále Karla Neapolského uvrhl do klatby, 6 rebelujících kardinálů nechal uvěznit a mučit je, 5 z nich nechal připravit o život!

Většina Itálie uznávala Urbana VI., a spolu s ní také Svatá říše římská národa německého, včetně Zemí Koruny České. Dále také Anglie a Uhry. Klementa VII. za svého papeže přijala Francie, Španělsko, Skotsko, Savojsko a Neapolsko. Rozkol se projevoval také uvnitř církevních řádů, a nevyhnul se ani kapitulám a světcům. Tak kupř. sv. Kateřina Sienská se vášnivě bila za Urbana VI., přičemž ostře odsoudila kardinály, kteří podle jejího názoru způsobili schizma. Na druhé straně slavný španělský dominikánský kazatel Vincenc Ferrerius vášnivě bojoval na straně Klementa VII. Tvrdil dokonce, že víra v Klementovu právoplatnost je podmínkou ke spasení. Jan z Ehingenu, švýcarský biskup, stál na straně Urbana VI., kdežto kapitula tamního dómu uznávala Klementa VII. Zvlášť kolísavý postoj zaujímal kardinál Pileus de Prata, který zpočátku patřil mezi stoupence Urbana VI., roku 1387 přešel k Avignonským, aby se pak roku 1391 opět vrátil do římského tábora.

Karel IV. už neměl čas ani síly schizma řešit, a to se mělo negativně projevit především za vlády jeho syna Václava IV. Kromě trvalých bolestí ve tváři, na krku a v páteři ho ve vyšším věku trápila dna. Ta mu ztěžovala i tak už omezené možnosti pohybu, a mohla být příčinou Karlova pádu z koně nebo ze schodů. Na lůžko ho upoutala zlomenina krčku stehenní kosti. V důsledku delšího pobytu na lůžku dostal zápal plic a v pondělí dne 29. 11. 1378, 3 hodiny po západu slunce, ve věku 62 a 1/2 roku zemřel. Císařovo mrtvé tělo ošetřili balzamovači. Poté byl v síni královského paláce na Pražském hradě vystaven 11 dnů na katafalku. Další dny bylo jeho tělo přemísťováno po různých místech Prahy, aby památku císaře a krále mohlo uctít co největší množství lidí. Pokaždé byl vypraven velkolepý průvod. Máry neslo celkem 30 osob, smuteční průvod tehdejší kronikář odhadl na 7 000 lidí.

Pomník císaře a krále Karla IV. z roku 1848, zbudovaný u příležitosti 500. výročí založení Karlovy university v Praze

Pohřební řeč pronesl Karlův přítel Vojtěch Raňkův z Ježova, který působil jako profesor na pařížské univerzitě Sorbonna. Tehdy poprvé nazval Karla IV. „Otcem vlasti“. Karel IV. je dnes pohřben v sarkofágu uprostřed královské krypty v katedrále sv. Víta, Vojtěcha a Václava na Pražském hradě. Původní hrobka, kterou Karel IV. založil, se nachází v chrámovém prostoru mezi oltářem a dnešním oltářním stolem. Karlovy našťastí dobře zachované kosterní pozůstatky zkoumali koncem 20. století Prof. Emanuel Vlček a Doc. Jiří Ramba.

*Jiří Kachlík
Brno, Česká republika*

MLADÝM

Prázdninový tábor našich dětí

Po třileté přestávce ve spolupráci s rodiči uspořádala naše misie pro děti z České sobotní školy prázdninový tábor. Uskutečnil se v druhém srpnovém týdnu u oblíbeného Michiganského jezera v Union Pier, kde nám velmi ochotně nabídla zázemí na jejich letní chalupě paní Blanka Příkazská. Vedení tábora se letos ujali zkušení skautští vedoucí z České republiky Honza z Brna a dvě Terezy z Ostravy. O vaření, zásobování, stavění stanů, dřevo na oheň a další spoustu potřebných věcí se obětavě staraly maminky a tatínkové dětí. Duchovní náplň zajišťoval náš misionář Otec Dušan Hladík. Všem, kdo se na organizaci podíleli patří velký dík.

Celý tábor, režim dne i zábava a soutěže se nesly ve skautském duchu. Po ranním budíčku následovala rozsvička a den jsme pak zahajovali společnou mší svatou. Vedle různých her a soutěží se jednotlivci snažili po celou dobu lovit „bobříky“ – zdatnosti, šikovnosti, mlčení, dobrých skutků, slušné mluvy, hygieny, odvahy, českého jazyka a zbožnosti. Několik následujících záběrů nechť je obrázkovým svědectvím o krásných dnech prožitých v přírodě místo dlouhého povídání.

Začínáme v krásném prostředí rekreační chaty rodiny Příkazských, kde účastníci postavili své stany na zahradě a v domě máme jen týlové zázemí.

Kolem polního oltáře při každodenní ranní mši svaté znějí zpěvy a modlitby a modlitbou končíme i každý večer.

I ti nejmenší se ráno, v poledne a večer po jídle předbíhali, kdo bude umývat nádobí, aby tak sbírali dobré skutky.

Písečná pláž u jezera je nekonečným námětem pro tvoření z písku, skládár kamenů, stavění hradů, kopání, plácání, zahrabávání se a další zábavy.

Zde začíná závod na nafukovacím člunu.

Všechny děti hravě získaly bobříka plavání a dokázaly, že voda je jejich druhým živlem.

Velkou oblibu si získala i jízda s podvodním skútem.

A znovu plácáme a stavíme z písku.

Stezku odvahy v hluboké noci absolvovali velcí i malí a nebáli se ani čerta.

Na řadu přišla i zkouška dovednosti a architektury, když měly děti postavit ze špejří a plastických kuliček stabilní a co nejvyšší maják.

Nejtěžší byl bobřík českého jazyka, který znamenal za celý den nepromluvit ani jediné slovo anglicky. Nikomu to nešlo, až Otec Dušan vyhlásil prémii, kdo to dokáže dostane 20 dolarů. Bobříka češtiny pak ulovilo 5 dětí.

Závěrečné foto s odměnami a opičkami na památku.

Kostel sv. Mořice v Kroměříži

Dokončení ze str. 2

Město se z válečných pohrom začalo vzpamatovávat až po mnoha letech, kdy se stal olomouckým biskupem Karel II., hrabě Liechtenstein z Kastelkornu (1664–1695). Ten dal městu novou tvář, splňující jeho představy o biskupském rezidenčním městě. Rekonstrukci svěřil dvěma stavitelům - Filibertu Luchesovi a Giovannimu Pietru Tencalloví. Biskup podle jejich plánů obnovil poničený kostel, opravil kostelní střechy a věže, které měly vysoký barokní krov se třemi báními a dvěma lucernami. Obnovil zničené oltáře, nechal zhotovit nové lavice, dlažbu a vybavil kostel novým mobiliárem. Z restaurátorského období Karla II. z Lichtensteina pocházejí kartuše s nápisy z roku 1679, umístěné nad bočním vchodem a nad vstupem do křestní kaple se znaky biskupů, kteří se zvláště zasloužili o kostel: Bruna, Thurza, Pavlovského a Lichtensteina.

Další osobností, která se zapsala do dějin kostela, byl kardinál Wolfgang Hanibal Schrattenbach (1711–1738), bývalý solnohradský kapitulní děkan a mariánský ctitel. V roce 1730 přistavěl k severní straně lodi barokní a hrobní kapli Bolestné Panny Marie. Na její výzdobě se podílel moravský sochař Ondřej Zahner, vídeňský sochař František Kohl a sochař a řezbář František Hirnle. Jde o jednu z nejkrásnějších barokních kaplí u nás. Zaujme již bohatý vstupní portál z černého mramoru. Nad sloupy na bohatých volutách jsou po obou stranách bílé sochy sedících andělů.

Vnitřek kaple má bohatou výzdobu, povrch stěn je pokryt umělým mramorem. V kapli jsou tři mělké výklenky. V čelním výklenku je umístěn hlavní oltář, v bočních výklencích hrobky biskupů Schrattenbacha a Ekgha. Nad bohatou, několiknásobnou římsou, obíhající celou kapli je kupole, vyzdobená freskou s nápisem: „Regina martyrum“ (*královna mučedníků*), jejímž autorem je J. J. Etgens. Je také známá pod názvem „České nebe“. Proti hlavnímu oltáři nad

vstupem do kaple je reliéf anděla, držícího Veraikon. Před hlavním oltářem, je pochován první olomoucký arcibiskup Antonín Theodor Colloredo Waldsee (1777–1811). Na „Bolestný pátek“ před květnou nedělí se zde koná pouť, již se zúčastňují stovky poutníků z blízkého i dalekého okolí.

Těžká léta panovala za napoleonských válek na počátku 19. století. Bohatá výbava kostela věnovaná v průběhu staletí četnými fundátory, byla zabavena a použita na žold, včetně kostelního pokladu obsahujícího předměty ze zlata a stříbra.

Dne 2. září 1836 zachvátil kostel velký požár. Zničil obě věže, shořela celá střecha. Utrpělo i vnitřní vybavení. Velké opravy se ujal kardinál Maximilián Josef, baron Sommerau-Beck (1837–1853). Oprava stála 90.865 zlatých, které kardinál uhradil z vlastních zdrojů. Nechal zhotovit nové střechy, věže dostaly nový vzhled. Barokní střechy z doby před požárem, byly nahrazeny kamennými střechami ve tvaru osmibokých jehlanů. Dále kostelu věnoval největší zvon, nazvaný „Maximilián Josef“. Vnitřní zařízení kostela zhotovili v jednotném novogotickém slohu. V duchu gotizujícího romantismu vyrobili nové dřevěné retábulum hlavního oltáře spolu s oltářním obrazem sv. Mořice. Stejně tak i dřevěné ostění bočních oltářů sv. Jana Nepomuckého a Snímání z Kříže s novými oltářními obrazy. Nechal zhotovit novou pseudogotickou kazatelnu, vikářské a kanovnické lavice.

Celou přestavbu vedl dvorní architekt František Jäger. Kardinál nechal přistavět k severní straně lodi novou tzv. „Křestní kapli“ obdélníkového půdorysu, s oltářem, na kterém byl obraz Křtu Páně. Kardinál arcibiskup Maximilián Josef je na vlastní přání v této kapli pochován.

Videňská firma Deutschmann postavila nové varhany. Poprvé zazněly na svátek Panny Marie dne 8. 12. 1844, při svěcení bočních oltářů a oltáře v křestní

kapli. Kardinál arcibiskup Bedřich Fürstenberg (1853–1892) tuto kapli v roce 1868 zvětšil a upravil. Určil ji za zimní chór kanovníků a vikářů, a proto se jí také říkalo „chórová“. V letech 1869–1889 nechal opravit obě věže kostela. Z arcibiskupa Theodora Kohna, byla v roce 1896 položena nová mramorová dlažba v presbytáři i v lodi kostela.

Nákladem arcibiskupa Leopolda Procházky opravili fasádu chrámu a v roce 1929 provedli celkovou opravu interiéru kostela, včetně nové výmalby podle návrhu pražského architekta Jaroslava Majora, bývalého benediktinského mnicha, bratra Panteleona. Byla opravena nástropní freska v kapli Bolestné Panny Marie.

Významnou restaurací prošel chrám v letech 1960–1967, kdy byl opraven exteriér po sedmi stech letech od založení kostela. V letech 1979–1981 práce pokračovaly restaurováním interiéru kostela.

Rok 1972 byl rokem Stojanovými. V říjnu odhalili jeho bustu v předstílném bočního vchodu do kostela. Připomíná jeho pobyt a působení jako kanovníka v Kroměříži v letech 1908 až 1918. Na medailonu pod bustou je jeho heslo: „Mám, co jsem dal druhým!“ Busta zhotovila sochařka Kolíbalová-Prachová z Prahy.

Při poutní slavnosti Panny Marie Bolestné v roce 1997 obnovil olomoucký arcibiskup Jan Graubner kroměřížskou kapitolu u sv. Mořice jmenováním čtyř nových kanovníků.

Kostel sv. Mořice tvoří po staletí dominantu města Kroměříže, oprávněně nazývaného hanáckými Aténami. Stojí v historickém centru, na malém středověkém náměstí, v nejstarší části města. Náměstí nese jméno arcibiskupa Stojanovského. Kostel je vzácným architektonickým dílem, reprezentujícím gotické umění ve městě.

PhDr. Karel Kavička
Prostějov
Česká republika

Oslavy úspěšné obrany města Brna roku 1645

Dny Brna v tomto roce 2016

Město Brno si v letošním měsíci srpnu připomnělo 371. výročí slavné kapitoly z historie města Brna a hrdinství Brňanů při obléhání města švédskými vojsky na sklonku 30ti leté války v roce 1645. Oslavy probíhaly v pátek 12. 8. 2016 a v sobotu 13. 8. 2016, vždy téměř po celý den. Organizátoři oslav dbali na to, aby to byly oslavy odpočinkové, prázdninové a přitažlivé pro rodiny s malými i většími dětmi. Samozřejmě i občané středního věku a lidé „dříve narození“ si přišli na své!

Mladší účastníci oslav před katedrálou sv. Petra a Pavla v Brně

Program začal v pátek dne 12. 8. 2016 v 9:00 h dopoledne dobovým jarmarkem na náměstí Svobody v Brně. Na prostranství uprostřed náměstí Svobody vystupovali střídavě šermíři a kejklíři. Odpoledne téhož dne v 15:00 h tam pak proběhlo slavnostní zahájení letošních „Dnů Brna“. Večer, cca v 19 h téhož dne, se konalo slavnostní shromáždění uniformovaných a hlavně neuniformovaných hostů v brněnské katedrále sv. Petra a Pavla na Petrově. Jako první promluvil brněnsky primátor Petr Vokřál, po něm všechny shromážděné přivítal brněnský sídelní biskup Vojtěch Cikrle. Po slavnostním koncertu katedrálního pěveckého sboru v katedrále byly na nádvoří brněnského biskupství položeny věnce na počest padlých a přeživších obránců města Brna roku 1645.

Druhý den, v sobotu 13. 8. 2016 po 9. h dopolední, byl na náměstí Svobody znovu zahájen dobový jarmark. Pak se divákům představilo více než 120 „vojáků městské hotovosti“ v dobových uniformách. Mezi mladými i staršími muži v uniformách se objevilo také několik mladých děvčat a žen ve slušivých dobových oblecích a uniformách. Vojáci předvedli ukázkou vojenského výcviku. Děti přiměřeného věku si pak mohly vyzkoušet své dovednosti ve zvládání jedno-

duchých vojenských úkolů. Po 11. h dopolední vojáci odchodovali směrem k nedalekému kostelu sv. Jakuba, kde položili květiny ke hrobce maršála Raduít de Souches, umí stěné za hlavním oltářem kostela. Po 16. h odpolední se vojáci seřadili a za zvuků vojenských bubnů odpochodovali z náměstí Svobody na Kraví horu. Na svazích Kraví hory se po 18. h odehrály ukázky vojenských střetů, ke kterým došlo během obléhání města Brna švédskými vojsky roku 1645. Po 21:15 h pak dvoudenní slavnosti v Brně zakončil slavnostní ohňostroj na Kraví hoře.

Jak vznikla třicetiletá válka v Evropě a proč tak dlouho trvala?

K roku 1618 si bezmála 200 let trvajících náboženských sporů v Českém království měl přísahat na náboženskou svobodu, podepsaný roku 1609 Rudolfem II. (1576–1611). Částečné uklidnění sporů však naneštěstí ukončil vpád „pasovských“ vojsk do Čech a do Prahy roku 1611. Platnost tzv. Rudolfova Majestátu byla tehdy zrušena, německý císař a český král Rudolf II. byl uvězněn v letohrádku Hvězda u Prahy, a tam přinucen abdikovat. Následujícího roku 1612 zemřel.

Roku 1618 byl svolán sjezd nespokojených českých evangelických stavů do bavorského Řezna. Evangelíci, kteří se nazývali též protestanti, byli protipólem katolíků. Dne 23. 5. 1618 pak došlo ke „Druhé pražské defenestraci“. Tehdy byli z oken Pražského hradu vyhozeni 3 královští úředníci (pád z velké výšky díky Boží pomoci přežili). Tato „Druhá pražská defenestrace“ je obecně považována za začátek Třicetileté války (1618–1648).

Bezprostředně po defenestraci byla evangelickými stavy v Praze vytvořena vláda 30ti evangelických „direktorů“, jejichž hlavou se stal Václav Budovec z Budova. Evangelíci si vytvořili tzv. „Evangelickou protestantskou unii“, katolíci tzv. „Katolickou ligu“. Čeští evangelíci „direktoři“ pak vypověděli poslušnost stárnoucímu králi Matyáši Habsburskému (1612–1619). Jeho synovce Ferdinanda II. (1619–1637), korunovaného na českého krále ještě před nástupem na trůn, odmítli na český trůn přijmout. Za českého krále si zvolili Němce Fridricha Falckého (panoval v Praze 1619–1620), zvaného později, pro jeho krátkou vládu, „Zimním králem“.

České stavovské povstání, zahájené „Druhou pražskou defenestrací“ dne 23. 5. 1618, vyvrcholilo bitvou na Bílé Hoře u Prahy. Došlo k ní dne 8. listopadu 1620. Vojska „Evangelické protestantské unie“ byla v této bitvě na hlavu poražena, tzv. „Zimní král“ Fridrich Falcký z české země s hanbou a nakvap utekl. Vítězný katolický císař a král Ferdinand II. pak svolal soud, během kterého bylo 27 předních mužů českého stavovského povstání odsouzeno, a na Staroměstském náměstí v Praze roku 1621 popraveno. Byli většinou národnosti české, někteří z nich byli národnosti německé.

Pokračující Tricetileté války se účastnily téměř všechny země tehdejšího evangelického a katolického světa. Válka postihla ne jenom České království, ale i mnoho předních zemí Evropy. Vojenské štěstí se přiklánělo střídavě na obě strany. Někdy vítězili vojáci „Evangelické protestantské unie“, jindy vojska „Katolické ligy“. A tak se stalo, že roku 1642 dobyla vojska švédského krále někdejší hlavní město moravské země Olomouc. Olomouc byla Švédy roku 1642 nejen dobyta, ale i důkladně vyrabována, vypálena a zpuštěna.

Výjimkou bylo město Brno, které roku 1645 několik měsíců trvajícím obléháním švédskými vojsky vydrželo, a bylo tak krutého osudu ušetřeno. Důvodem statečné obrany města Brna byla mj. skutečnost, že tato městská pevnost byla poslední větší překážkou postupu švédských vojsk na hlavní město císařství Vídeň. Neméně důležitým důvodem bylo ustanovení města Brna hlavním městem Moravy císařem Ferdinandem II. (1619–1637). Císař v něm zřídil místodržitelství, Královský tribunál, a od roku 1642, to už za panování jeho syna císaře Ferdinanda III. (1637–1657), bylo město Brno sídlem všech hlavních královských a zemských úřadů. V Brně byly mj. uloženy Zemské desky, dříve tak starostlivě opatrované ve městě Olomouc.

Později, roku 1648, dobyli Švédové větší část hlavního města země Čechy, Prahy. Následně pak vydrancovala všechny poklady, nashromážděné ve městě Praze a v jejím okolí Rudolfem II., českou šlechtou a bohatými měšťany. Švédskými vojáky tehdy ukořistěné vzácné rukopisy a cenné knihy se do dnešních dnů vystavují v hlavním městě Švédska, ve Stockholmu. Nádherné šperky, umělecké předměty zhotovené z drahých kovů, ze skla a z porcelánu, vzácné obrazy a jiná drahocenná kořist se staly majetkem švédského krále a jeho vojevůdců, ty drobnější, ne tak cenné předměty, skončily v majetku řadových příslušníků vítězného vojska.

Brňanům pomohla jejich bezmezná statečnost a jejich Černá Madona

Vrchním velitelem obrany městské pevnosti Brno byl jmenován tehdy jen 37letý plukovník **Jean-Luis Raduit de Souches**. Byl rodem Francouz, narodil se v rodině hugenotů v přístavním městě La Rochelle. Jako evangelík bojoval původně na straně „Evangelické protestantské unie“, ale pro vážné neshody se svými nadřízenými přešel roku 1642 do služeb Habsburků a „Katolické ligy“. Jak se ukázalo později byl to velmi zkušený a talentovaný voják, jeden z nejschopnějších vojevůdců 30ti leté války. Osvědčil se nejen při obraně Brna, ale později také v bojích s neustále Evropu sužujícími vojsky Osmanské říše. Velmi cenné pro obránce Brna byly jeho odvaha, znalosti a osobní zkušenosti s metodami boje vojsk „Evangelické protestantské unie“. Není vyloučena ani možnost, že ho některý z jeho někdejších kolegů předem a včas informoval o strategických plánech jeho nepřátel.

Městskou pevnost Brno obléhala v období od 3. 5. 1645 do 23. 8. 1645 švédská vojska „Evangelické protestantské unie“,

Starší účastníci oslav před katedrálou sv. Petra a Pavla v Brně

vedená generálem **Lennartem Torstensonem**. Jejich početní převaha byla hrozivá. Proti 426 profesionálním obráncům městské pevnosti Brno stálo cca 28 000 dobře vycvičených, zkušených a dobře vyzbrojených švédských vojáků, poddůstojníků a důstojníků. Obrana města Brna se zdála být beznadějná. Raduit de Souches se spolu s tehdejší moravským hejtmanem **Janem hrabětem z Rotala** rozhodli co nejrychleji obnovit staré a vybudovat nové městské opevnění. Všechny budovy, které stály 600 kroků od městských hradeb, byly zbourány (mj. také původní františkánský klášter). Byly prohloubeny staré obranné příkopy, na některých místech byly vytvořeny příkopy nové. Pro zajištění dostatečného zásobování městského obyvatelstva moukou byl zbudován mlýn poháněný volským potahem. Ve městě Brně byly vyčištěny všechny studny. Krytou cestou („strada coperta“) byl spojen střed opevněného města s nedalekou pevností Špilberkem. Velký nedostatek zbraní a munice byl spěšně odstraňován usilovnou výrobou, na které se podíleli téměř všichni obyvatelé Brna. Byl vyhlášen zákaz prodeje dobytka bez souhlasu vedení města, píce pro dobytek a krmivo byla vydávána pouze na denní přiděly. Bylo nutné zabezpečit dostatečný přísun ledku, nutného pro výrobu střelné prachu. Svojí rozhodností, moudrým a zodpovědným přístupem k obraně města Brna si Raduit de Souches získal velmi rychle vážnost, autoritu a plnou důvěru všech tehdejších obyvatel města Brna.

Je prokázáno, že z nedalekého venkova do centra města Brna vedly tajné, cihlami zevnitř obezděné chodby, kterými byly, hlavně v noci, koňskými povozy dopravovány potraviny a všechno nedostatkové zboží. Jedna taková podzemní chodba měla zásobovat obležené město Brno velkými bochníky chleba, dodávanými vyhlášenými pekaři z tehdejší obce Bystřec (dnes městská část Brno-Bystřec). Tajný vchod do chodby měl být v objektu dnes už zaniklého vodního mlýna v dnešní městské části Brno-Komín. Chodba měla být tak rozměrná, že si v ní vyhnuly 2 protijedoucí vozy tažené koňmi. Vstupní část do této tajné chodby byla zasypána někdy v 50. letech 20. století během výstavby trati městské elektrické

ké dráhy (tramvaje), vedoucí z centra města k Brněnské vodní nádrži.

Počet obránců města Brna byl zoufale malý. Přesto mohutné převaze švédských vojsk chtěli čelit všichni odrostlejší Brňané. K odhodlání mužů i žen přispěly zprávy o tom, co by je čekalo, kdyby město Brno padlo. Švédští vojáci měli pověst nemilosrdných grobianů, vrahů, surovců, násilníků a zlodějů. Proto všichni bojeschopní muži i ženy vstupovali do narychlo budované domobrany. Byla vytvořena a vycvičena setnina studentů brněnské jezuitské koleje. Byly vycvičeny jednotky vytvořené z mistrů a učňů všech tehdejších řemesel. Zajímavá je skutečnost, že studenti a příslušníci jednotlivých cechů řemesel dostali k obraně přidělen určitý úsek hradeb, za jehož obranu pak byli zodpovědní. A je rovněž zajímavé, že takto vytvořené skupiny obránců si v případě nouze nebo v případě prolomení hradeb vzájemně pomáhali! Počet bojeschopných obránců města se z původních 426 zvýšil na 1475 mužů, nedospělých mladíků, žen a dívek. Poměr sil se tak maličko snížil, ale stále byl přibližně 20 : 1.

Duchovním zástupcem vrchního velitele obrany města Brna byl jmenován rektor brněnského jezuitského kolegia páter **Martin Středa** (* 11. 11. 1587 v Gliwicích, + 26. 8. 1649 v Brně). Podle některých dobových svědectví měl tento charismatický kněz některé mimořádné duchovní dary, mj. dar proroctví a dar bilokace. Historické prameny tvrdí, že poslední švédská koule, vypálená na Brno, dopadla k nohám P. Martina Středy a zůstala nehybně ležet. Páter Martin Středa byl k vidění všude, kde bylo zapotřebí obránce povzbudit. Vyzýval obránce Brna k důvěře v Boží pomoc a v přímlovu Panny Marie Svatotómské, tzv. Černé Madony. „Nedobudou Švédové města, nedobudou! Nepřítel s hanbou odtáhne!“ říkal všem kdo pochybovali. „Nezlo mně důvěra P. Martina Středy nadchla k vytrvalosti a zbavila pochyb všechny, kteří se s ním stýkali...“ píše tehdejší účastníci bitvy o Brno. Martin Středa se postil, modlil se a obraz Černé Matky Boží Svatotómské nosil na brněnských hradbách i ve chvílích nejtěžších.

A Černá Madona prosby svých dětí vyslyšela! Když více než tříměsíční obléhání a dobývání města Brna nevedlo k úspěchu, a když také Švédové začali mít problémy se zásobováním svých vojáků, vyzval generál Lennart Torstenson Brňany, aby se vzdali. Ti však, na výsměch Švédům, vyvěsili na hradbách svoje prapory a nechali na hradbách vyhrávat hudbu. Dokonce prý čas od času házeli z hradeb do řad vyhladovělých švédských vojáků bochníky chleba. Stalo se tehdy pravidlem, že Brňané padlé švédské důstojníky a poddůstojníky předávali svému nepříteli umyté a uložené do dřevěných rakví. A tak jejich velitel Torstenson rozhodl, že uskuteční ještě jeden, tentokrát už poslední pokus o dobytí Brna. Dnem generálního útoku švédských vojsk na Brno byl stanoven den 15. 8. 1645, shodou okolností svátek Nanebevzetí Panny Marie. Jak víme z historie, ten den se bojovalo až do večera (v 11 h dopoledne zvonik na petrov-

Sobotní shromáždění účastníků průvodu na náměstí Svobody v Brně

ském kostele zazvonil poledne). Brňané se udrželi, švédská vojska se začala stahovat. Na některých místech se bojovalo ještě v dalších dnech, ale dne 23. 8. 1645 byl už všude klic „Pomohla Vám ta Vaše Černá (Madona)!“ křičeli na Brňany poražení švédští obléhatelé, když byli nuceni odtáhnout s nepořízenou.

Závěr

Třicetiletá válka v Evropě (1618–1648) byla bezesporu „dobou temnou“. Lidé se pod záminkou náboženských odlišností vzájemně pomlouvali, nenáviděli, vraždili a zmrazovali. Překračovali tak naprosto všechna pravidla soužití lidského společenství. Byla rozkrádána, ničena a vypalována panská sídla, města i malé vesnice. Domácí obyvatelé byli okrádáni, bití, znásilňováni a vyháněni ze svých domovů. Bylo jim zabavováno všechno, co se vojákům hodilo. Nejvíce na tom byly ženy, děti a staří lidé. Ti umírali nejen důsledkem zranění, způsobených válkou, ale také hladem, žízň, na infekční nemoci a také hanbou z utrpeného příkopu. Kultura a vzdělanost byly ponechány až na některém z posledních míst! To proto, že většině prostých lidí šlo tehdy o záchranu jejich holého života! Přitom nebylo kam utéci. Válka se přelévала nečekaně a rychle po celé Evropě!

Odhaduje se, že během 30ti let trvání Třicetileté války zahynula tragicky a předčasně přibližně 1/3 obyvatel tehdejší Evropy. Zničeno bylo mnoho památných staveb, mj. hradů, zámků, kostelů, městských staveb, aj. památek. Vypáleno bylo tehdy mnoho vesnic a to tak dokonale, že po nich do dnešních dnů zbyla jen odlišně zbarvená zemina na čerstvě zoraných polích.

*Jiří Kachlik, Brno
Česká republika*

Saint Ludmila

September 16th marks the feast day of one of the most influential Christians in Bohemian history, Saint Ludmila.

Throughout the course of our lives, if we are to be so fortunate, the positive example of just one person can have a tremendous impact. In my life, it was my aunt, named Ludmila, who showed me what unwavering love of God looks like. Let us use this time to reflect on that person, who through her faithful example, brought us closer to God and simultaneously granted us with the greatest gift that we could ever receive. Saint Ludmila bestowed this gift on her grandson Wenceslas, even though she was widely condemned for it.

Ludmila was born circa 860 in Mělník, Bohemia to a Slavic prince named Slavibor. She married the Duke of Bohemia, Bořivoj I. Bořivoj converted to Christianity around 871, as did his wife, becoming the first Christian Duke of Bohemia. It is largely accepted that their conversion to Christianity was through the efforts of Saints Cyril and Methodius. The couple also attempted to convert Bohemia to Christianity, which was not well received at the time. Forced out of Bohemia by pagans, eventually Ludmila and Bořivoj were able to return and Bořivoj ruled for several years before retiring to Tetín. Their son Spytihněv took over the throne and ruled for 2 years before his death in 915 A.D. Spytihněv's brother Vratislav, who was married to Drahomíra, the daughter of a Stodoran prince, succeeded him. Drahomíra and Vratislav had 6 children, the eldest being a boy they named Wenceslas. Ludmila became Wenceslas' primary caretaker and she provided Wen-

ceslas with a solid Christian upbringing. After Vratislav's death, nobles appointed Drahomíra as regent for Wenceslas, as he was still very young. The nobility looked upon Ludmila with disdain primarily due to her Christian influence over her grandson. Wenceslas ascended to the throne around the year 921 A.D., and the opposing pagans' resentment toward Ludmila grew. Drahomíra sided with the pagans creating conflict between herself and Ludmila. On the 15th of September, 921 A.D., Drahomíra sent a couple of noblemen to dispose of her mother-in-law. It is believed that they entered Tetín Castle and strangled Ludmila.

Ludmila was originally buried at St. Michael's at Tetín and canonized not

long after. Around the year 1100, her remains were brought to St. George's Basilica in Prague, the oldest surviving church within Prague Castle, where she remains to this day.

Saint Ludmila serves as a wonderful example of someone who followed Matthew 10:32-10:33. Therefore every man that shall acknowledge me before men, I shall acknowledge him before my Father that is in heavens. But he that shall deny me before men, I shall deny him before my Father that is in heavens.

Saint Ludmila is regarded as patron saint of Bohemia, converts, the Czech Republic, duchesses, problems with in-laws, and widows.

By Jana Krcek

Tajemný hrad Houska

V renesančním slohu přestavěný hrad Houska leží ve východní části Kokořínských lesů, přibližně 47 km severním směrem od Prahy, v katastrálním území obce Blatce. Původně to měl být významný královský hrad, který pro sebe nechal postavit český král Přemysl Otakar II. (1253–1278). Brzy po tragické smrti Přemysla Otakara II. v bitvě na Moravském poli přešel hrad do šlechtického majetku Berků z Dubé. Potom byl ve vlastnictví Smiřických ze Smiřic, pak Hrzánů z Harasova, později pánů z Valdštejna, dále hrabat ze Spauru, a nakonec Kouniců z Kounic. V soukromém vlastnictví Kouniců hrad Houska zůstal až do roku 1924. Tehdy ho od nich koupil Josef Šimonek, senátor Československé republiky a prezident Škodových závodů v Plzni. V letech 1939–1945 ho jako konfiskát využívala německá armáda. Potom byl hrad Houska zestátněn. Po roce 1990 byl hrad Houska, po úspěšném restitučním řízení, vrácen potomkům Josefa Šimonka, kteří nechali hrad Houska opravit a zpřístupnili ho veřejnosti. V dnešních dnech patří hrad Houska k nejlépe dochovaným hradům krále Přemysla Otakara II. Je chráněn jako kulturní památka České republiky.

Na místě gotického hradu Houska stálo kdysi raně středověké hradiště, které pro svého syna Housku (psáno Haussek, později Housek) nechal, podle nedoložených pověstí, vybudovat bájný Slavibor z rodu Pšovánů. Má se zato, že na tomtéž místě pro Přemysla Otakara II. vybudovaný gotický hrad Houska plnil funkci správního centra nedalekého hradu Bezděz. Nelze vyloučit, že oba hrady, tzn. Bezděz i Houska, byly založeny téměř současně, a že byly stavěny toutéž stavební hutí.

Původní gotický hrad byl na konci 15. století a na začátku 16. století, pod dojmem bouřlivého rozvoje vojenského dělostřelectva, opatřen mohutným vnějším opevněním. A tak ještě v době Třicetileté války (1618–1648) byl hrad Houska považován za nedobytný. V následujících letech 1584–1590 byl hrad Houska páný Hrzány z Harasova přebudován na

nedobytný odpočinkový renesanční zámek. V té době vzniklo celé současné vstupní křídlo hradu-zámku Houska.

Během Třicetileté války byl hrad-zámek Houska v moci švédské armády. Švédští vojáci, aby se užívali, nebo aby si přilepšili, drancovali okolní města a vesnice, a přitom znásilňovali místní ženy a děvčata. Měšťané města Mělníka se proto tehdy domluvili, že tomu, kdo zabije místního švédského velitele, zaplatí jako odměnu 100 zlatých dukátů. Tohoto úkolu se s úspěchem zhostili 2 místní myslivci, kteří švédského velitele Oronta zastřelili.

Po skončení Třicetileté války vydali Habsburkové nařízení zbořit všechny hrady, které sloužily švédským vojskům jako opěrné body, a také ty hrady, pro něž nebylo tehdy žádné využití. Demolice se týkala také hradu-zámku Houska. Provedena byla roku 1658, vedl ji italský inženýr Pieroni. Hrad-zámek Houska nabyt tehdy své dnešní podoby. Během demolice byla zbořena nejen čtyřhranná raně gotická věž, hrady a ochozy, ale také hospodářské objekty v hradním předpolí. Hrad-zámek Houska tehdy ztratil svůj fortifikační systém. Během poslední přestavby hradu-zámku Houska v roce 1823 byly sníženy jeho střechy.

Kaple na hradě Houska

Do krajiny kolem hradu-zámku Houska situoval básník a spisovatel Karel Hynek Mácha děj svého jediného dokončeného románu „Cikáni“. Zřejmě pod dojmem prožitých nesnází, které potkaly jmenovaného a jeho přítele Eduarda Hindla během jejich pěšího cestování ke hradu-zámku Houska (železnice tehdy ještě neexistovala). Při své cestě od hradu Kokořín dne 1. 8. 1832 navečer totiž v dešti zabloudili. Byli tehdy nuceni přespát ve skalách, na hrad-zámek Housku dorazili teprve až příštího dne. Dalšího roku 1833 si Karel Hynek Mácha tento pěší výlet zopakoval. Na hrad-zámek Housku tehdy doputoval bez problémů, tedy už bez deště a bez bloudění.

Tajuplné pověsti a legendy kolem hradu-zámku Houska

Podle legendy byl hrad Houska vybudován na skále, ve které je trhlina neboli průrva, která vede až do samého pekla. Nad touto bránou do pekel prý byla postavena hradní kaple. Křesťanská kaple snad měla bránit pronikání ďáblovy moci na zemský povrch. Jiná pověst se týká přítomnosti švédských vojsk v časech Třicetileté války a jejich velitele Oronta. Oront měl být, podle pověsti, také černokněžníkem. Choval prý během svého pobytu na hradu-zámku Houska černou slepici, pomocí níž a pomocí kouzel chtěl získat nesmrtelnost. Dva myslivci prý mu to překazili když ho zastřelili posvěcenou koulí. Od těch dob prý Orontův duch na hradě-zámku Houska straší! Podle jiné legendy se na hradě-zámku Houska a v jeho okolí zjevuje postava, oděná do černé sutany s černou kápí. Postava nemá obličej, ale přesto bedlivě sleduje ty opovázlivce, kteří by chtěli hrad-zámek Housku navštívit v noci, nebo kteří by v něm chtěli dokonce přenocovat...

*Jiří Kachlík, Brno
Česká republika*

**Foto na zadní straně:
Hrad Houska**